HARCMISTRZ

MIESIĘCZNIK STARSZYZNY HARCERSKIEJ

ORGAN NACZELNICTWA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

Rok 12. № 11. WARSZAWA Listopad 1929 r.

KOMUNIKAT NACZELNICTWA Z.H.P.

Wobec polemiki w prasie na temat Harcerstwa, Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego, nie wdając się w rozważanie poszczególnych artykułów, stwierdza:

I. Związek Harcerstwa Polskiego opiera swą działalność wychowawczą na podstawach religijnych, co ma swój wyraz w przyrzeczeniu harcerskiem. Każdy harcerz ma obowiązek spełniania praktyk religijnych. Naczelny Kapelan Harcerstwa i kapelani Oddziałów i drużyn czuwają nad rozwojem życia religijnego młodzieży. Drużyny młodzieży innych wyznań mają całkowitą swobodę zorganizowania opieki religijnej według wymagań swego wyznania.

II. Przyrzeczenie i prawo harcerskie wyraźnie określają pozytywny stosunek Harcerstwa do służby Ojczyźnie. W walkach o niepodległość i w chwilach zagrożenia Ojczyzny Związek Harcerstwa Polskiego powoływał wszystkich swych członków w szeregi armji, lub do służby pomocniczej. Władze Z. H. P. współdziałają z władzami państwowemi, z któremi stosunek ustalony jest przez statut, instrukcję w sprawie szkolnych drużyn harcerskich, oraz umową z grudnia 1923 r. z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

III. Stosownie do swego statutu i zasadniczego charakteru wychowawczego organizacja nasza jest bezpartyjna i zastrzega się przeciw wszelkim wpływom stronnictw, czy grup politycznych.

GAWĘDA NACZELNIKA.

Książka, na którą zwracam uwagę.

Zdrowie w chacie wiejskiej. Dr. M. Kacprzak, wyd. II, z Oddziału Propagandy Państwowej Szkoły Higjeny, 1929. 180 × 110, str. 114. Cena 1 (jeden) złoty.

Książka ta jest niezbędna w bibljoteczce drużyny, nie tylko i nie tyle jako podręcznik higjeny życia codziennego, ale jako kompletny zbiór materjału do pracy społecznej w zakresie uświadomienia w tej dziedzinie szerokich sfer ludności wiejskiej. W prosty, a przytem ogromnie żywy sposób w jędrnem, treściwem ujęciu mówi tu Dr. Kacprzak o higjenie mieszkania, obejścia gospodarskiego, odzieży, osobistej, pokarmów i napojów. Mamy dalej rozdziały „Matka i dziecko", „Choroby zakaźne", „Co robić w chorobie", „Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach". Książka ta jest wydana na pięknym białym papierze, w estetycznej okładce i z wielu dobremi ilustracjami, tak, że niskość ceny zdumiewa.

Ta praca Dr. Kacprzaka nasuwa mi pomysł, którego zrealizowanie przez męskie i żeńskie drużyny w czasie wycieczek, a zwłaszcza obozów letnich i wędrówek, mogłoby przyczynić się do podniesienia higjeny na wsi. Trzebaby jednak już teraz w zimie do tego się przygotować.

Oto wszystkie drużyny postanowią jako temat pracy społecznej w tym roku propagandę higjeny na wsi. Aby się do tego przygotować, przestudjują w czasie zimy książkę Dra Kacprzaka, tak aby każdy harcerz doskonale ją znał i umiał porozmawiać na tematy tam poruszane. Równocześnie drużyna postara sie o nabycie „pomocy naukowych" w formie afiszów, obrazków i t. p., potrzebnych do objaśniania pogadanek.

Sama akcja poszłaby czterema drogami 1) własnym przykładem zachowywania zasad higjeny, 2) przez pełnienie przyjacielskich usług, jak poprawienie studni, nauczenie urządzenia tuszu przy pomocy zwykłej konewki ogrodowej, zorganizowanie tępienia much i t. p., 3) przez wyjaśnianie przez starszych chłopców zasad higjeny w rozmowach przygodnych (Ten sposób wydaje mi się o wiele bardziej skutecznym od wykładów i pogadanek) 4) przez pogadanki z przeźroczami lub nawet filmem, gdzie to się okaże możliwem.

Tutaj rzucam tylko myśl, jej przeprowadzenie wymaga szczegółowego opracowania i wskazówek dla drużynowych. Prawdopodobnie uzyskalibyśmy w tej akcji pomoc zarówno Dyrekcji Urzędu Zdrowia w Min. Spraw Wewnętrznych, jak i Państwowej Szkoły Higjeny, ale zwrócić się o nią możemy dopiero wtedy, gdy będzie pewność, że znajdzie się dostateczna ilość drużyn zgłaszających się do udziału w pracy. Czekam zatem na listy od drużynowych.

Krajoznawstwo a harcerstwo.

Zgodnie z zamiarami Głównej Kwatery: po „postawieniu" obozów stałych, pchnąć obecnie żywiej ruch wędrowniczy — musimy systematyczniej zająć się krajoznawstwem. Wędrówki nasze przecież treść swą i wartość czerpią przedewszystkiem z poznawania kraju, z „przeżywania" go, jeśli tak można się wyrazić. Wkrótce ma się ukazać bogaty Pamiętnik I. Kongresu Krajoznawczego w Poznaniu, z którego będziemy mogli obficie czerpać materjały. Tu naszkicuję program pracy referatu krajoznawczego w G. K. M.

Rozpocząć on winien od 1) zebrania informacyj (nazwiska, adresy) o harcmistrzach i starszych harcerzach specjalnie interesujących się krajoznawstwem, od nawiązania z nimi kontaktu i zorganizowania Harcerskiej Rady Krajoznawczej, do której już kilku druhów zgodziło się wejść.

Następna praca będzie: 2) zebranie dokładnych danych o harcerskim ruchu krajoznawczym z charakterystyką ilościową i jakościową, oraz uwidocznienie ich w sprawozdaniach Z.H.P.

Dalej winno pójść: 3) opracowanie i wydanie instrukcji w sprawie krajoznawstwa, obejmującej m. inn. zalecenie szlaków wędrówek z punktami postoju (dla wędrujących obozów) i noclegów (dla wycieczek), dalej bibljografję przewodników oraz wskazówki techniczne, jak ulgi kolejowe i t. p.

W dalszym ciągu należy: 4) opracować program i wskazówki w celu lepszego uwzględnienia krajoznawstwa na kursach instruktorskich i zwykłych obozach stałych (obecnie obozujące wymagają rewizji), 5) ustanowić stopień „instruktora - krajoznawcy" na wzór stopni instruktorskich innych np. pioniera i organizować odpowiednie kursy zimowe i letnie, stałe i wędrowne. 6) w czasopismach harcerskich prowadzić stałe działy poświęcone wycieczkom, obozom wędrownym, krajoznawstwu. 7) ogłaszać konkursy na monografje krajoznawcze i propagować udział w konkursach „Orlego Lotu". 8) starać się o tereny pod obozy harcerskie, jako punkty oparcia dla badań krajoznawczych i dla wędrówek harcerskich; tereny należałoby uzyskać na własność lub w formie długoletniej dzierżawy. 9) starać się o zniżki i ułatwienia kolejowe, jak 50% zniżki dla grup harcerskich od 5 osób, zniżkowe bilety okrężne, wprowadzenie 50% zniżki kolejowej na zasadzie zaświadczenia komendanta chorągwi dla instruktorów wyjeżdżających w sprawie organizacji obozów i na ich wizytacje.

Uzupełnijcie ten program, a przedewszystkiem: zabierzmy się razem do wprowadzenia go w życie, a z pewnością Ruch nasz zyska w tem wiele pobudek do rozwoju.

St. Sedlaczek.

Ś. P. LEOPOLD BOBOLI

Z grona harcmistrzowskiego Z.H.P. odszedł w październiku „na wieczną wartę" jeden z najdzielniejszych i najbardziej ideowych drużynowych Stolicy, ś. p. Leopold Boboli. Zgon jego, okrywając ciężką żałobą Chorągiew Warszawską, szczególnie boleśnie dotknął Dziewiętnastkę, z której Zmarły wyszedł, dla której głównie pracował i której do ostatnich dni życia był drużynowym.

Lopek—tak go zwykle nazywaliśmy—wstąpił, jako chłopiec 14-to letni, do 19 W. D. H. im. Narbutta (istniejącej przy Wieczorowej Szkole Handlowej Zgrom. Kupców) 5 lutego 1916 r. W kilka miesięcy potem składa przyrzeczenie, a po dwuletnim pobycie w drużynie obejmuje funkcję bibljotekarza, następnie sekretarza i wreszcie zastępowego.

W r. 1920 Lopek posiada stopień wywiadowcy i obejmuje zastępczo komendę nad Dziewiętnastką — nie nadługo jednak, gdyż na wezwanie Ojczyzny, zagrożonej inwazją bolszewicką, wstępuje wraz z gromadą starszych Narbuciaków w szeregi armji.

Spełniwszy powinność wojskową, wraca Lopek do swej drużyny macierzystej. W końcu roku zostaje mianowany jej drużynowym. Pełen energji i inicjatywy z zapałem zabiera się do pracy. Władze przełożone, widząc w nim materjał na pierwszorzędnego instruktora, w kwietniu 1921 r. przyznają mu przodownika (wg. obecnej nazwy podharcmistrza). W parę miesięcy później Lopek otrzymuje ćwika.

Z początkiem następnego roku Kom. Chorągwi przesuwa dotychczasowego drużynowego na stanowisko hufcowego, ale Lopkowi bardziej odpowiada poprzednia funkcja, toteż po upływie roku znów go widzimy na czele Dziewiętnastki.

Drużyna rozpoczyna teraz najbujniejszą epokę swego rozwoju: pod kierownictwem Lopka zdobywa kategorję „A" i zyskuje opinję jednej z drużyn czołowych Warszawy; m.i. osiąga mistrzostwa Chorągwi w zawodach: strzeleckich, rozbijania obozu oraz lekko-atletycznych (wszystkie w 1923 r.). Zasługa drużynowego była tu tem większa, że materjał, którym rozporządzał, składał się z chłopców niezamożnych, utrzymujących się z własnej pracy zarobkowej, mających wieczory zajęte przez szkołę.

Działalnością swą wybiega Lopek poza obręb drużyny, podejmując się również wykonania różnych robót na terenie Komendy Chorągwi i przyjmując odpowiedzialną i trudną funkcję przybocznego Komendanta Chorągwi. Z powierzonych mu zadań zawsze umie się wywiązać należycie. Na stopień Harcerza Rzeczypospolitej, który przyznano mu w tym czasie, zasługiwał ze wszech miar.

Pragnąc pogłębić swe wykształcenie zapisuje się Lopek na Wydział Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej. Zagadnieniami akademickiemi żywo się interesuje; należy do Organizacji Młodzieży Narodowej Szkół Wyższych oraz do Grona Starszo-Harcerskiego na W.W.P. W r. 1922 jest w Zarządzie Bratniej Po-

mocy swej uczelni, piastując stanowisko kierownika sekcji gospodarczej.

W r. 1924 Lopek przerywa działalność społeczną, powołany do odbycia służby wojskowej. Po powrocie z niej rozpoczyna nowy okres swego życia: zakłada własną rodzinę (żeni się z p. Stanisławą Kowalczykówną). Rozliczne sprawy z tem związane z jednej strony, z drugiej—praca zarobkowa (w Warsz. Banku Dyskontowym) i częste „pozabiurówki" — wszystko to sprawia, że Lopek znacznie mniej zajmować się może Harcerstwem, niż było to do tej pory. Proponowanej mu wówczas funkcji Zastępcy Komendanta Chorągwi z tego też powodu nie przyjmuje, a tak żywy do niedawna udział swój w Z. H. P. ogranicza jedynie do kierownictwa Wydziałem Prasowym w Komitecie Obchodu Dziesięciolecia 19 W.D.H. oraz do prowadzenia sklepiku t. zw. Kooperatywy Drużyn Warszawskich. Ileżto razy wtedy widywaliśmy Lopka w owym sklepiku, jak niestrudzony przy ofiarnej pomocy swej żony, obsługiwał klijentelę harcerską. Nie mając możności oddania się bezpośredniej pracy wychowawczej w drużynie, za czem szczerze tęsknił, wciąż utrzymuje z nią łączność, pomaga jej swą radą, wspiera doświadczeniem. Wolny czas latem poświęca obozom Dziewiętnastki.

We wrześniu 1927 r. otrzymuje Lopek, po uprzednio złożonej próbie, stopień podharcmistrza (wg. ob. nom. harcmistrza), a wkrótce potem warunki tak mu się szczęśliwie układają, że może znów stanąć na czele swej ukochanej drużyny.

Kierownictwo Dziewiętnastki pozostaje odtąd nieprzerwanie w jego rękach, co wpływa bardzo wydatnie na jej poziom. Zdawać się mogło, że przy dalszej pracy Lopka drużyna wkrótce osiągnie to miejsce, jakie już raz — przed kilku laty w Harcerstwie stołecznem dzięki temu samemu drużynowemu zajmowała.

Opatrzność zarządziła inaczej...

Odbywając kilkutygodniowe ćwiczenia wojskowe (zakończone uzyskaniem stopnia podporucznika rezerwy), Lopek, który w ostatnich czasach nie cieszył się wogóle dobrem zdrowiem, zaziębił się. Po powrocie do Warszawy, okazało się, przywiózł ze sobą chorobę, która była już na tyle posunięta, iż nadzieja na wyratowanie osłabionego organizmu stała się bardzo nikła. Przed młodem życiem stanęło widmo nadchodzącej, z każdym dniem, coraz prędzej, śmierci. Chory zdawał sobie sprawę ze stanu, w jakim się znajduje... Na parę dni przed zgonem — prosił otoczenie o... pogrzeb harcerski... Zgasł d. 26 października.

* * *

Dziś, gdy niema już Lopka wśród nas, trzeba stwierdzić, że pozostawił po sobie trwałe rezultaty swej pracy wychowawczej i wspomnienie wytrwałego i zdolnego pracownika społecznego, dzielnego i naprawdę ideowego harcmistrza i człowieka o zacnej, czystej, polskiej duszy.

Cześć jego świetlanej pamięci!

Tomasz Piskorski.

ST. SEDLACZEK.

Skauting a skłonności wrodzone i ich rozwój.

(2) Z kolei wypada rozważyć dokładniej p r z y s t o s o w a n i e s k a u t i n g u d o r o z w o j u s k ł o n n o ś c i. Postępując w dotychczasowy sposób, gromadzę najpierw materjał z dostępnych mi dzieł. Ponieważ wyrazem skłonności są przejawiające się w danych okresach zainteresowania, podaję poniżej zestawienie charakterystyk poszczególnych okresów rozwoju zainteresowań przez paru autorów dokonanych.

ROZWÓJ ZAINTERESOWAŃ.

DR. ED. CLAPARÈDE*)

I. STADJUM 1 — 12 LAT, STADJUM NABYWANIA WIADOMOŚCI, ESKPERYMENTOWANIA.
1. okres zainteresowań postrzegawczych, pierwszy rok,
2. okres zainteresowań mową, 2 i 3 rok,
3. okres zainteresowań ogólnych; rozbudzenia się inteligencji (wiek pytań) od 3 do 7 lat,
4. okres zainteresowań specjalnych i objektywnych, od 7 do 12 lat (do poszczeg. działów nauki, do pewnych zabaw, do kolekcjonowania przedmiotów).

W okresie tym powstają zainteresowania społeczne i etyczne, wytwarza się ideał dziecka, którym są najpierw rodzice i osoby z otoczenia, potem postacie historyczne, bohaterowie.

II. STADJUM 12 — 18 LAT I DALEJ, STADJUM ORGANIZACJI, WARTOŚCIOWANIA
5. okres uczuciowy (sentimentale); zainteresowania etyczne i społeczne; zainteresowania specjalne (malarstwo, muzyka, dobroczynność, kolekcjonowanie, towarzyskość); zainter. dotyczące płci.

III. STADJUM PRODUKCJI.
6. okres pracy. Różne zainteresowania są podporządkowane wyższemu zainteresowaniu, czy to ideałowi, czy poprostu zabezpieczeniu bytu osobistego. Wiek dojrzały.

L. N A G Y**)

I. ZAINTERESOWANIA ZMYSŁOWE DO 2 LAT wrażenia zmysłowe interesują same przez się.

II. ZAINTERESOWANIA SUBJEKTYWNE 2—7 LAT, dziecko interesuje się przedmiotami tylko ze względu na ich stosunek do siebie, nie ze względu na własności objektywne. Dziecko interesuje się przedmiotami, o ile przy ich pomocy może zaspokoić swój popęd do działania (Tätigkeitsdrang), o ile mogą zająć wyobraźnię.

Zainteresowania są silnie związane z afektami i bardzo zmienne.

III. ZAINTERESOWANIA OBJEKTYWNE 7 — 10 LAT dziecko interesuje się przedmiotami dla nich samych, ze względu na ich rzeczową wartość; chce poznać rzeczywistość, zebrać doświadczenia objektywne.

IV. ZAINTERESOWANIA STAŁE 10 — 15 LAT („ständige Interesse) specjalne np. do zbierania marek, chrząszczy, rysowania, malowania. Zainter. zatrzymują swój objektywny i empiryczny charakter. Czynności kierowane temi zainteresowaniami mogą poprowadzić do wykształcenia fachowego („bis zur Höhe der Fachbildung").

*) Dr. Ed. Claparède, Psychologie de l'enfant et pedagogie esperimentale, Genève 1924, str. 519 i n.

**) cyt. Meumann, Vorlesungen zur Einführ. in die exp. Pädagogik, Leipzig 1916, str. I 662 i n. i podług wykładów Prof. Joteyko w Państw. Inst. Pedag.

V. ZAINTERESOWANIA LOGICZNE, PO 15 LATACH, zainteresowania związkiem zjawisk, zwłaszcza przyczynowym.
VI. ZAINTERESOWANIA W ZWIĄZKU Z PRODUKCYJNOŚCIĄ — WIEK DOJRZAŁY.

E. BURK.

INSTYNKT KOLEKCJONOWANIA.

1. 6 — 8 lat zaint. samą czynnością zbierania (reiner Tätigeitsinstinkt).
2. 9—12 lat zbierane są zabawki i okazy przyrodnicze-
3. 12—18 lat występują zaint. społeczne, bardzo późno rozwija się zainteresowanie sprawami naukowemi.

F. R. Croswell*)

ROZRYWKI UCZNIÓW

1. 6 — 9 lat zaint. poszczególnemi przedmiotami.
2. 9 — 13 zaint. zabawami ruchowemi,
3. 13 — 14 współdziałanie dla osiągnięcia wspólnych celów.

GRY.

1. „symbolische Handlungen".
2. umyślne naśladowanie czynności dorosłych.
3. od 11 roku — gry polegające na współzawodnictwie.

Porównanie okresu „uczuciowego" Claperède'a (12 — 18 lat) „zainteresowań stałych" Nagy'ego (10 — 15 lat), okresu drużyny skautowej B.-Powella (ponad 11 lat) daje również zgodność zwłaszcza, jeżeli weźmiemy za cechy charakterystyczne okresu skautowego (od 15 — 16 lat):

1) zamiłowanie do różnych robót i zajęć założone według B.-Powella jako podstawowe dla sprawności, — i porównamy je z charakterystyką Nagy'ego i Claperède'a „zainteres. specjalne", „zaint. stałe".
2) zamiłowanie do romantyczności (zaint. opowiadaniami romantycznemi, „deren Gegenstand und Ton pathetisch sind" **) przygód.
3) zainteresowania społeczne: u B.-Powella sympatja, zaint. do gier partjami, „swój świat młodzieży", uleganie kierownictwu — i etyczne: lojalność, poczucie honoru; Croswella „współdziałanie dla osiągnięcia wspólnych celów"; według Burk'a zaint. społeczne występujące między 12 a 18 rokiem.

Co do instynktu kolekcjonerstwa, to między Burkem, który badał tę sprawę specjalnie i jako okres „zbierania zabawek i okazów przyrodniczych" wymienia wiek 8 do 12 lat, a B.-Powellem, który wymienia je jako charakterystyczne między 8 a 11 rokiem panuje również, jak widać, zgodność.

Oczywiście te wszystkie próby porównań są bardzo ogólnikowe, nie tylko ze względu na niemożność uwzględnienia całej literatury przedmiotu, ale i wskutek dosyć ogólnikowych określeń u autorów, a także obejmowanie według mnie, zbyt długich okresów rozwojowych, zwłaszcza przez Claparède'a (12 — 18 lat).

W każdym razie, mniemam, stwierdzić można: 1) brak sprzeczności pomiędzy Baden-Powellowską psychologją rozwoju zainteresowań, a stanem naukowych badań, 2) zgodność w zasadniczych punktach charakterystyk okresów zainteresowań.

*) Meumann, I. c. I 661.

**) L. Nagy. Psychologie des Kindlichen Interesses, Leipzig, O. Nemnich, 1912, str. 86.

Kurs zimowy Głównej Kwatery M. 1929 — 1930 r.

Cel kursu: 1. Zachęcenie Starszyzny do prowadzenia drużyn według systemu zastępowego. 2. Podanie nowych źródeł do pracy w drużynach. 3. Wspólna wymiana myśli. 4. Zorganizowanie zastępów studjujących i 5. Przygotowanie teoretyczne i metodyczne do próby podharcmistrza.

Czas trwania; ilość zbiórek: Uczestnicy zbierać się będą raz tygodniowo na zbiórki, przed któremi muszą się zaznajamiać z podawanym poprzednio działem literatury harcerskiej, traktującej o przedmiocie gawęd, ćwiczeń i gier, będących w programie zbiórki. Wszystkich zbiórek razem będzie 10 w ciągu trzech miesięcy: 18.I.—18 IV. 1930 r. i dwie wycieczki jedna dwudniowa, druga — jednodniowa.

Komenda Kursu i instruktorzy: Komendantem Kursu jest dh. hm. Olgierd Grzymałowski, sekretarz Generalny Z.H.P. przybocznym ph. A. Wronowski— p. o. Kierownik Wydziału Osobowego G.K.M. Do wygłoszenia poszczególnych referatów i pogadanek będą zaproszeni członkowie G. K. M.

Udział: Zgłaszać się mogą na kurs harcerze powyżej lat 18. Każdy uczestnik zobowiązuje się do conajmniej rocznej pracy w Z. H. P.

Opłata. Każdy uczestnik wpłaca 5 złotych na koszta administracji, wycieczek i t. p.

Zgłoszenia. Zgłoszenia (osobiste i listowne) z wykazem służby przyjmuje Wydział Osobowy G. K. M. codziennie w godz. od 15—16 do dnia 18 stycznia r. b. Al. Ujazdowskie 37 m. 12.

Literatura obowiązkowa. Uczestnicy kursu winni znać i mieć pod ręką następujące książki: 1. Harce młodzieży polskiej — E. Piasecki i Schreiber 2. Szkoła Harcerza—St. Sedlaczek. 3. Młoda Drużyna — A. Pawełek. 4. Jak skauci pracują—A. Małkowski. 5. System zastępowy — Philipps - St. Sedlaczek, 6. Wilczęta—Baden-Powell - Strumiłło t. I i II, 7. Rocznik Harcerski i Harcerstwo tom I i II, 8. Wskazówki dla skautmistrzów — Baden - Powell - St. Sedlaczek, 9. Pogadanki psychologiczne — W. James, 10. Higjena wychowawcza — dr. T. Jaroszyński, 11. Roczniki „Harcmistrza".

Znajomość powyższych książek i umiejętność ich wykorzystania jest wymagana przy próbie podharcmistrza. Bardzo pożądane byłoby, aby kandydaci poznali tę literaturę wcześniej, gdyż tematy wspólnych gawęd kursowych będą na niej oparte.

Ramowy program zbiórki drużyny kursowej. 1. 7.30 wieczorem — raport, odczytanie prawa harcerskiego, pierwsza strofka „Roty". 2. 7.40 — wykład lub gawęda główna z zakresu ideologji harcerskiej. 3. 8.30 — kilka gier. 4. 8.45 — gawędy metodyczne, pokazy, zbiórki wzorowe, programy uroczystości harcerskich, gry. 5. 9.30 — Zbiórki zastępów i sprawy administracyjne. 6. 9.50 — śpiewy. 7. 10-a—koniec zbiórki. Mazurek Dąbrowskiego.

Ramowy rozkład zajęć na kursie: W rozkładzie tym podano tylko tematy gawęd głównych (punkt 2 programu zbiórki) i gawędy metodyczne lub pokazy (punkt 4 programu zbiórki).

I zbiórka: p. 2 Geneza i historja skautingu. Życiorys Baden-Powella, p. 4. Co to jest gawęda

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 7 (XI) Nr. 11. WARSZAWA Listopad 1929 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 10 z dnia 30 października 1929 r.

I. **G. K. M.** — N. w częściowej zmianie organizacji G. K. M. wciela Wydział Drużyn Morskich i Sportów Wodnych jako Referat do Wydziału Wychowania Fizycznego.

N. mianuje Kierownikiem Wydziału Wychowania Fizycznego hm. Wł. Olędzkiego.

N. mianuje Kierownikiem Wydziału Przysposobienia Wojskowego hm. J. L. Leśniewskiego, Referentem w Wydziale P. W. ph. R. Zawiślańskiego.

II. Z. O. Lwów — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący ks. dr. G. Szmyd, Wice - Przewodniczący — dr. St. Niemczycki i dr. J. Poratyński, sekretarz — W. Muszyński, skarbnik — A. Szczęścikiewicz.

III. — K. CH. Z. Lwów. N. mianuje Kom. Chor. hm. M. J. Sagańską jednocześnie zwalniając na własną prośbę hm. St. Adamównę. N. mianuje zast. Kom. Chor. hm. J. Jaroszównę.

IV. — K. Ch. M. Lwów. — N. mianuje Kom. Chor. hm. St. Hibla, zwalniając jednocześnie na własną prośbę hm. J. Wąsowicza i mianując go zast. Kom. Chor.

V. — **Przyjęcie K. P. H.** N. przyjmuje do Z. H. P. Koło Przyjaciół Harcerstwa przy VIII Z. Dr. im. T. Kościuszki w Sosnowcu.

(—) **Ks. dr. Jan Mauersberger**
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **inż. O. Grzymałowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 16 z dnia 17 listopada 1929 roku.

I. Zarządzenia, przypomnienia i wskazówki bieżące.

1. **Sposobność zbiorowej przyjacielskiej usługi.** W grudniu i styczniu Inspektorzy Szkolni będą przeprowadzać z ramienia Ministerstwa W. R. i O. P. rejestrację bibljotek publicznych na terenie całej Rzeczypospolitej.

Drużynom harcerskim daje to doskonałą sposobność spełnienia „dobrego uczynku" w formie pomocy pp. Inspektorom w dostarczaniu wiadomości o istniejących w powiecie bibljotekach; ewentualnie w innych formach, zależnie od potrzeb miejscowych i porozumienia się z pp. Inspektorami.

2. **Rejestracja bibljotek harcerskich.** Druhowie komendanci Chorągwi, hufcowi i drużynowi zatroszczą się o to, by wyżej wspomniana rejestracja objęła bibljoteki, będące własnością drużyn lub komend. Druków odpowiednich dostarczą pp. Inspektorzy Szkolni.

3. **„Orli Lot".** Od 10-ciu lat wychodzi w Krakowie pismo krajoznawcze młodzieży „Orli Lot" pod redakcją prof. Leopolda Węgrzynowicza, które drukuje wyłącznie materjały nadesłane przez młodzież, urządza szereg konkursów krajoznawczych z cennemi nagrodami i t. d. Komendanci Chorągwi zachęcą w rozkazach Chorągwi wszystkie drużyny i harcerzy zarówno do zaprenumerowania „Orlego Lotu" (Adres: Administracja „Orlego Lotu", Księgarnia Orbis — Kraków, Dębniki, ul. Barska 41. Roczna przedpłata 4 złote), jak i do stałego zasilania go materjałami krajoznawczemi zebranemi w czasie obozów i wycieczek. W przygotowywaniu prac krajoznawczych w formie artykułów należy wzorować się na „Orlim Locie". Artykuły muszą być pisane na jednej stronie z marginesem, rysunki powinne być wykonane tylko tuszem, fotografje silnie kontrastowe i na błyszczącym papierze. Tak przygotowane materjały nadsyłać pod adresem: Dh. Józef Jacek-Wnęk, Kraków — ul. Szewska 12/I p. dla „Orlego Lotu".

4. **Barbarzyństwo.** Zdarzają się jeszcze wypadki znachodzenia na drzewach, skałach, schroniskach — inicjałów harcerzy i drużyn. Oczywiście tylko żółtodzioby są ich autorami, ale czy nie odpowiada za nich drużynowy, który przecież żółtodziobem być nie może. Pomyślcie o tem i pomówcie w drużynach, gdzie tego zachodzi potrzeba.

II. Kurs instruktorów strzeleckich.

5. **Instruktorzy strzeleccy.** Na wniosek Komendy Kursu Instruktorów Strzeleckich, dodatkowo przyznaję prawo instruowania i sędziowania na zawodach strzeleckich: ph. Zygmuntowi Brzeskiemu z GKM., Stanisławowi Zembowczowi z Cieszyna i Leopoldowi Łabęckiemu z GKM.

III. Ruch służbowy.

6. **Mianowania:** Główna Kwatera — ph. Roman Zawiślański referentem w Wydziale Przysp. Wojsk.

7. **Zwolnienia:** Główna Kwatera — dh. Brunon Pędzich z funkcji sekretarza Wydziału WF. i P.W.; dh. Józef Michałowski z funkcji referenta w Wydziale P. W.

IV. Sprawy osobowe.

8. **Urlopy:** hm. A. Scholce, hm. Z. Mitera, ph. Jan Biskup (Chor. Krakowska) na czas służby wojskowej.

9. **Przeniesienia:** hm. ks. W. Paulus z G.K.M. (zagr.) do Chor. Poznańskiej.

(—) **St. Sedlaczek Hm. Rp.**
Naczelnik Głównej Kwatery.

ZAWODY HARCERSKIE NA II ZLOCIE NARODOWYM HARCERZY W POZNANIU.

Punktacja ogólna „Harcerskiego biegu z przeszkodami".

1) 1 Warszawska — 87½ punktów (poza konkursem); 2) 2 Warszawska — 87 pkt. (poza konkursem); 3) Mława — 80 pkt.; 4) 16 Poznańska — 77½ pkt.; 5) 20 Warszawska — 75 pkt. (poza konkursem); 6) 3 Warszawska — 73 pkt. (poza konkursem); 7) Ursynów — 71 pkt.. 8) Piotrków — 70½ pkt.; 9) Przasnysz — 68 pkt.; 10) 3 Warszawska — 68 pkt. (poza konkursem); 11) 25 Warszawska — 68 pkt. (poza konkursem); 12) 7 Warszawska — 66 pkt. (poza konkursem). 13) Wilno—64½ pkt.; 14) 40 Warszawska — 63½ pkt. (poza konkursem); 15) 23 Warszawska — 63 pkt. (poza konkursem); 16) Jarocin — 62 pkt.; 17) Grodno — 61 pkt.; 18) 21 Warszawska — 58½ pkt.; 19) Lublin — 58 pkt.. 20) Grudziądz — 53 pkt.; 21) 21 Poznańska — 50½ pkt.; 22) Białystok — 46 pkt.; 23) Czarnków (Poznańskie) — 44 pkt.; 24) Bydgoszcz — 43 pkt.

(—) **T. Strumiłło**
Sędzia Główny Zawodów Harcerskich.

(—) **W. Sawicki**
Komendant Zawodów Harcerskich.

Część nieurzędowa.

II Harcerskie Związkowe Zawody Strzeleckie

1.VI.29 r. W WARSZAWIE
15 — 18.VII.29 r. W POZNANIU.

PROTEKTOR:

Prezes Rady Ministrów Dr. Kazimierz Świtalski.

PREZYDJUM HONOROWE:

Sławomir Czerwiński — Minister Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego;
Dr. Generał Felicjan Sławoj-Składkowski — Minister Spraw Wewnętrznych;
Wice-minister Generał Daniel Konarzewski — Przedstawiciel Ministra Spraw Wojskow.;
Prof. Kazimierz Bartel — Protektor I-ych Harcerskich Związkowych Zawodów Strzel.;
Ks. Dr. Jan Mauersberger — Przewodniczący Zw. Harcerstwa Polskiego.

PREZYDJUM KOMITETU ORGANIZACYJNO-WYKONAWCZEGO:

Przewodniczący Stanisław Sedlaczek Harcmistrz Rzplitej, Naczelnik Gł. K. M. Z. H. P.
Wice-przewodniczący Mjr. Stanisław Fedorczyk, Szef. Okr. Urz. W. F. i P. W. Poznań;
" " M. Lewin, Szef Okr. Urz. W. F. i P. W. Warszawa;
" " Edward Pfeiffer;
Sekretarze: podharcmistrz Roman Zawiślański z Wydz. .P. W. w Gł. K. M. w Warszawie,
Czesław Hawliczek, Referent P. W. w Poznaniu.

KOMISARZ I SĘDZIA GŁ. ZAWODOW.

Porucznik Juljan Lucjan Leśniewski, harcmistrz Kierownik Wydz. P. W. w Gł. K. M.

KOMISJA SĘDZIOWSKA ZAWODOW.

Sędzia Naczelny Zawodów: Generał Broni Józef Haller, Przewodniczący Z. O. Poznań;
Komisarz i Sędzia Gł. Zawodów, por. Juljan Lucjan Leśniewski, Hm. Kierownik Wydz. P. W. w Gł. K. M.
Wice-przewodniczący Sekcji Org.-Techn. Kpt. Tadeusz Baczyński.
Kierownik Strzelnicy Wojskowej w Poznaniu, Józef Haluta.
Kierownik Strzelnicy Małokalibrowej w Warszawie — ob. Bronisław Mrok — przedstawiciel Związku Strzeleckiego.
Kierownik Strzelnicy Małokalibrowej w Poznaniu, por. Henryk Dembiński;
Sędziowie: pp. Oficerowie 57 pp. 58 pp. oraz Brygady Kawalerji w Poznaniu.

Po rozesłaniu listu okólnego i rozkazu Naczelnika G. K. M. o II Harcerskich Związkowych Zawodach Strzeleckich w Wiadomościach Urzędowych w miesiącu kwietniu b. r. został opublikowany w rozkazie Naczelnika G. K. M. szczegółowy regulamin stały Związkowych Zawodów Strzeleckich.

Chorągwie podobnie jak i w roku 1928, wzięły się natychmiast do pracy, rezultatem której były Zawody Eliminacyjne o Mistrzostwo Chorągwi: Płockiej, Włocławskiej, Poznańskiej, w czasie Kursu Harcerskiego Instruktorów i Sędziów Strzeleckich Chorągwi Wielkopolskiej, Śląskiej na Święcie Chorągwi i Wileńskiej na Obozie Przedlotowym Chorągwi.

Kom. Chor. Radomskiej — identycznie jak i w roku 1928, pragnąc wysłać swych delegatów przeprowadziła strzelania łącznie z oficerem P. W.

Szczegóły oraz wyniki z tych zawodów znajdą Druhowie w „Drzazgach" numerów „Harcerza" z pierwszego półrocza b. r. oraz w № 17 „Harcerza" poświęconym specjalnie II-gim Harcerskim Związkowym Zawodom Strzeleckim.

Ofiarodawcami nagród na Harcerskie Zw. Zawody Strzeleckie byli:

1) Dr. Kazimierz Świtalski, Prezes Rady Ministrów, Protektor Zawodów w r. b. Nagroda Przechodnia ufundowana w 1929 r. 2) Prof. Kazimierz Bartel — Protektor Zawodów w 1928 r. N. Przech. uf. w 1928 r. 3) 4) Gen. Dr. Felicjan Sławoj-Składkowski — Minister Spraw Wewnętrznych N. uf. w 1928 r. oraz N. Przech. uf. w 1929 r. 5) Sławomir Czerwiński — Minister W. R. i O. P. N. Przech. uf. w 1929 r. 6) 7) Gen. Dyw. Daniel Konarzewski — Vice-Minister Spraw Wojskowych N. uf. w 1928 i w 1929 r. 8) Dr. Kazimierz Świtalski, były Minister W. R. i O. P. N. uf. w 1928 r. 9) Płk. dypl. Władysław Kiliński, Dyr. P. U. W. F. i P. W. N. uf. w 1929 r. 10) Naczelnictwo Zw. Harc. Polsk. N. Przech. uf. w „Dziesięciolecie Niepodległości" 1928 r. 11) Gen. Władysław Jaxa-Rożen, Komendant Gł. Zw. Strzeleckiego, N. Przech, uf. w 1929 r. 12) Hm. Rzplitej Stanisław Sedlaczek, Naczelnik Gł. K. M. N. uf. w 1929 r. 13) 14) Hm. Inż. Olgierd Grzymałowski, Sekretarz Gen. Z. H. P. N. uf. w 1928 i 1929 r. 15) Por. Hm. Juljan Lucjan Leś-

niewski, Kierownik Wydz. P. W. w G. K. M. N. Przech. uf. w 1929 r. 16) Redakcja „Harcerza", N. Przech. uf. w 1928 r. 17) Józef Sztechman z Warszawy, N. uf. w 1929 r. 18) „Pocisk" Zakłady Amunicyjne Rembertów, N. uf. w 1929 r. 19) Miejski Komitet W. F. i P. W. w Poznaniu, N. Przech. uf. w 1929 r. 20) Wojewódzki Komitet W. F. i P. W. w Poznaniu, N. Przech. uf. w 1929 r. 21) Gen. Dyw. Kazimierz Dzierżanowski, Dowódca Okr. Korpusu VII — Poznań, N. uf. w 1929 r. 22) Magistrat M. Poznania, N. uf. w 1929 r. 23) Zarząd Oddz. Poznańskiego Z. H. P. N. Przech. uf. w 1929 r.

W myśl nakreślonego programu Zawody rozpoczęły się w dniu 1-go czerwca b. r. w Warszawie (Uroczyste Otwarcie Zawodów nastąpiło później w Poznaniu) na strzelnicy Małokalibr. W. K. S. „Legja" w Ogrodzie Saskim, gdzie przeprowadzono strzelanie: *konkurencje D 7) strzelanie o tytuł Pierwszego Strzelca Harcerza Stolicy* dla zamieszkałych wyłącznie w m. st. Warszawy w 1929 r. *na odległość 50 mtr. z broni długiej dowolnej cal. 22 o nagrodę przechodnią imienia redakcji „Harcerza" oraz o nagrodę ufundowaną przez p. Józefa Sztechmanna z Warszawy — do tarcz 50 cm.* pole czarne 20 cm. 2 serje z postawy stojącej bez podparcia.

Tytuł „Mistrza Harcerza Stolicy w 1929 r." oraz nagrody wraz z żetonem złotym i dyplomem zdobył, zajmując pierwsze miejsce, Dh. Boye Stefan z 15 W. D. H. pkt. 191 na 200 możliwych.

II miejsce Dh. Jędrall Jan z 1-ej W. D. H. — pkt. 188 (żeton srebrny i dyplom), III miejsce Dh. Kubalski Tadeusz z 15 ej W.D.H. pkt. 186 (żeton bronz. i dyplom), IV miejsce Dh. Hm. Koczyk Marjan z 15-ej W. D. H. pkt. 181 (dyplom), V miejsce Dh. Skulski Zbigniew z 1-ej W. D. H. pkt. 180 (dyplom), VI miejsce Dh. Burakowski Bolesław z 15-ej W. D. H. pkt. 178 (dyplom).

Udział w konkurencji brało 22 harcerzy.

W Poznaniu strzelano równocześnie na dwuch strzelnicach, garnizonowej - wojskowej za bramą Warszawską oraz małokalibrowej zaofiarowanej łaskawie przez JWP. Chmielewskiego.

Uroczystość otwarcia II Harcerskich Związkowych Zawodów Strzeleckich odbyła się w dniu 15 lipca b. r. o godz. 17, tuż koło terenu Obozu II Zlotu Narodowego Harcerzy na strzelnicy zbudowanej przez Harcerzy Chor. Łódzkiej na stokach brzegu rzek Warty i Cybiny.

Dh. Gen. Broni Józef Haller — Przewodniczący Z. O. Poznańskiego Z. H. P. krótkiem przemówieniem otworzył zawody.

Na zakończenie swego przemówienia Druh Generał zwrócił się z prośbą do p. Majora Dypl. Ignacego Wądołkowskiego, przedstawiciela P. U. W. F. i P. W. z prośbą o zakomunikowanie Panu Ministrowi Spraw Wojskowych, Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu, iż harcerze pragnąc być zawsze gotowi do obrony granic ukochanej Ojczyzny pod Jego rozkazami, trenują i uprawiają systematycznie sport strzelecki, czego dowodem są oto II Harcerskie Zw.-Zawody Strzeleckie.

Z kolei przemówienia powitalne z życzeniami wygłosili PP.: Mjr. Dypl. Ign. Wądołkowski w imieniu Władz Wojskowych — Dyrektora P. U. W. F. i P. W., Naczelny Inspektor Harcerstwa Wł. Sieroszewski, w imieniu Pana Ministra W. R. i O. P. Poseł na Sejm P. Olewiński Hm. Rp. i członek N.R.H. Mjr. E. Pfeiffer z Komitetu Organ. Wykon. Zawodów.

Po przemówieniach oddano strzały do tarcz honorowych.

W dniu następnym t. j. 16-go lipca b. r. o godz. 7-ej rano rozpoczęto z kolei zawody na strzelnicy małokalibrowej W. P. Chmielewskiego.

W konkurencji D. 8 Strzelanie Zespołów m. Poznania drużyn pozaszkolnych na odległość 50 Mtr. z broni długiej dowolnej cal. 22 do tarcz 50×20 cm. wyniki były następujące (zespół 3-ch harcerzy z jednej i tej samej drużyny):

I m. zdobył zespół 1 D. H. im. Bolesława Chrobrego, uzyskując pkt. 194 na 300 możliwych oraz nagrodę im. Naczelnika G. K. M. Hm. Rp. Stanisława Sedlaczka — żetony złote i dyplomy.

II m. zdobył zespół 1 lotniczej Dr. Poznańskiej pkt. 182 — zdobywając żetony srebrne i dyplomy. III m. zespół pierwszy V-ej Poznańskiej D. H. pkt. 180, (żetony bronzowe i dyplomy), IV m. zespół trzeci V-ej Poznańskiej D. H. pkt. 180 (dyplomy), V m. zespół drugi V-ej Poznańskiej D. H pkt. 171 (dyplomy), VI m. zespół X-ej Poznańskiej D. H. im. Leszka Białego pkt. 151 (dyplomy).

Równocześnie w dniu 16. VII. b. r. na drugiej strzelnicy wojskowej za Bramą Warszawską odbywała się od godz. 8-ej rano konkurencja A. 1) „Seniorów" grupy I i II.

W grupie pierwszej dla „Seniorów" do lat 20, na odległość 100 m. z broni długiej regulaminowej wojskowej do tarcz 10 pierścieniowych 80 cm. Φ, *pole czarne 40 cm.* Φ z postawy dowolnej bez podparcia — w dwuch serjach po 10 strzałów = 200 pkt. możliwych — w czasie 15 minut serja *o nagrodę im. Dyrektora Państw. Urz. W. F. i P. W.*

Stwierdzono następujące wyniki:

I m. zajął dh. Pawłowski Antoni z I-ej Lwowskiej Druż. Harc. pkt. 151 (nagroda, żeton złoty i dyplom).

II m. zajął dh. Haluza Zbigniew z I-ej Lwowskiej Druż. Harc., pkt. 146 (żeton srebrny i dyplom), III m. zajął Pietkiewicz Jerzy z I-ej W. D. H. pkt. 137 (żeton bronzowy i dyplom), IV m. zajął dh. Marusiński Mirosław z I ej Pińczowskiej Druż. Harc. pkt. 131 (dyplom), V m. zajął Chodubski Stefan z II-ej Włocławskiej Druż. Harc. pkt. 129 (dyplom), VI m. zajął dh. Osostowicz Mieczysław z I-ej Lwowskiej Druż. Harc. pkt. 128 (dyplom).

W konkurencji tej brało udział 35 zawodników.

Nagrodę przechodnią dla najlepszego zawodnika z Chorągwi Poznańskiej zaofiarowanej przez Komitet W. F. i P. W. m. Poznania zdobył dh. Wawrzyniak Antoni z II-ej Lesznowskiej Druż. Harc. wybijając pkt. 105 na 200 możliwych.

W grupie drugiej dla „Seniorów" ponad lat 20 przy warunkach strzelania, jak w grupie I-ej *o nagrodę przechodnią im. Gen. Jaxy — Rożena Komend. Gł. Zw. Strzeleckiego.*

Stwierdzono następujące wyniki:

I m. zajął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej uzyskując pkt. 169 na 200 możliwych (zdobywając nagrodę, (żeton złoty i dyplom).

II m zajął dh. Boye Stefan z 15 W. D. H. pkt. 165 (żeton srebrny i dyplom), III m. zajął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. pkt. 152 (żeton bronzowy i dyplom), IV m. zajął dh. Uzdowski Władysław z 15-ej W. D. H. pkt. 142 (dyplom), V m. zajął dh Bielecki Józef z 3-ej Starogardzkiej Druż. Harc. pkt. 138 (dyplom), VI m. zajął dh. Elke Józef z I-ej Zgierzskiej D. H. pkt. 137 (dyplom).

Ogółem w tej konkurencji brało udział 38 harcerzy.

W drugim dniu zawodów t. j. 17-go lipca b. r. *w konkurencji B. 3) strzelanie dla „Juniorów" do lat 16-stu o nagrodę przechodnią im. Sławomira Czerwińskiego Ministra W. R. i Ośw. Pub., oraz o nagrodę im. Gen. Dzierżanowskiego Dow. O. K. VII — Poznań, na odległość 25 mtr.* z broni długiej dowolnej cal. 22, do tarcz 30x6 cm., 10 pierścieniowych—dwie serje po 10 strzałów = 200 pkt. maximum — osiągnięto następujące wyniki:

I m. zajął dh. Jakobson Zbigniew z 6-ej Toruńskiej Druż. Harc. pkt. 161 zdobywając (nagrody, żeton i dyplom). II m. zajął dh. Perłowski Antoni z Cz. 13-ki Wileńskiej, pkt. 159 (żeton srebrny i dyplom), III m. zajął dh. Cezak Jerzy z 35-ej W. D. H. pkt. 157 (żeton bronzowy i dyplom), IV m. zajął dh. Konieczny Tadeusz z 1-ej Lotniczej Poznańskiej Druż. Harc. pkt. 154 (dyplom), V m. zajął dh. Ostaszewski Wiesław z 2 ej Opatowskiej Druż. Harc. pkt. 151 (dyplom), VI m. zajął dh. Schroeder Karol z 1-ej Pleszewskiej Druż. Harc. pkt. 147 (dyplom).

Udział w konkurencji „Juniorów" brało 27 zawodników.

Drugą konkurencją rozgrywaną tegoż dnia, były *strzelania zespołowe B. 5) rozdzielone na dwie grupy:*

I. zespołów starszych o nagrodę przechodnią im. Naczelnictwa Zw. Harc. Polsk. oraz II. zespołów młodszych o nagrodę przechodnią im. Gen. Dr. Felicjana Sławoj-Składkowskiego Ministra Spraw Wewnętrznych — zespół 5 druhów z jednej i tej samej macierzystej drużyny harc. na odległość 50 mtr. do tarcz 50x20 cm. po jednej serji dla każdego zawodnika.

W konkurencji zespołów młodszych osiągnięto następujące wyniki:

I m. zajął zespół 1-ej Lotniczej D.H. z Poznania w składzie: dh. dh. Rejek Edmund, Konieczny Tadeusz, Wróblewski Jerzy, Gretzner Bronisław, Jankowski Stanisław, uzyskując pkt. 282, na 500 możliwych, zdobywając nagrodę przechodnią i dyplomy.

II m. zajął zespół 35-ej Drużyny Harc. Warszawskiej w składzie: dh. dh. Jankowski Bohdan, Cezak Jerzy, Iwański Stanisław, Więckowski Lucjan, Daszkiewicz Jan, uzyskując pkt. 241; oraz zdobywając dyplomy.

III m. zajął zespół 1-ej Ostrógskiej Dr. Harc. (Chor. Wołyńska) w składzie: dh. dh. Tintin Włodzimierz, Nejman Tadeusz, Wyczehowski Czesław, Kochańczyk Edward, Fronckiewicz Jerzy, osiągając wynik pkt. 190, oraz nabywając dyplopy.

W konkurencji tej brało udział 4 zespoły, czyli 20 — harcerzy.

W konkurencji zespołów starszych osiągnięto nstępujące wyniki:

I m. zajął zespół 15-ej Warszawskiej Druż. Harc. w składzie: dh. dh. Kubalski Tadeusz, Błażewski Stefan, Boye Stefan, Burakowski Bolesław, Koczyk Marjan, uzyskując pkt. 445 na 500 pkt. możliwych, zdobywając nagrodę przechodnią, złote żetony oraz dyplomy.

II m. zajął zespół 5-ej Poznańskiej Druż. Harc. w składzie: dh. dh. Majchrzak Czesław, Kołodziejczak Józef, Majchrzak Włodzimierz, Rejminiak Wiktor, Stefański Ludwik, uzyskując pkt. 371 oraz zdobywając srebrne żetony i dyplomy.

III m. zajął zespół 2-ej Opatowskiej Druż. Har. (Chor. Radom.) w składzie: dh. Zajda Lucjan, Badowski Janusz, Żółciak Daniel, Szymczyk Bronisław, Ostaszewski Wiesław, uzyskując pkt. 357 oraz zdobywając bronzowe żetony i dyplomy.

IV m. zajął zespół 1-ej Lwowskiej Druż. Harc. uzyskując pkt. 345, oraz zdobywając dyplomy.

V m. zajął zespół Czarnej 13-ki Wileńskiej uzyskując pkt. 339, oraz zdobywając dyplomy.

VI m. zajął zespół 2-ej Pułtuskiej Druż. Harc. uzyskując wynik pkt. 319, oraz zdobywając dyplomy.

W konkurencji tej brało udział 13 zespołów, czyli 65 harcerzy.

Należy tu podkreślić, iż nagrodę przechodnią im. Nacz. Zw. Harc. Polsk. zdobył poraz drugi zespół 15 W. D. H. (zwycięzca z 1928 r.)

W trzecim dniu zawodów t. j. 18-go lipca 1929 r. odbyły się cztery strzelania: instruktorów, o tytuł Mistrza Zw. Harc. Polsk. z broni długiej cal. 22, o tytuł Mistrza Zw. Harc. Polsk. z pistoletów, oraz strzelanie „Pocieszenia".

W konkurencji A 2) strzelanie Instruktorów Zw. Harc. Polsk. o nagrodę przechodnią Wojewódzkiego Komitetu W. F. i P. W. w Poznaniu oraz o nagrodę indywidualną im. Gen. Dyw. Daniela Konarzewskiego Vice-Ministra Spraw Wojskowych, z broni długiej regulaminowej wojskowej *na odległość 200 mtr.* do tarczy 80 x 40 cm., dziesięcio pierścieniowej, po jednej serji z postaw: stojącej, klęczącej i leżącej maximum 300 pkt. stwierdzono następujące wyniki:

I m. zajął ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej pkt. 150 zdobywając nagrody i dyplomy.

II. m. zajął ph. Sawicki Michał z 41 W. D. H. pkt. 68 zdobywając żeton srebrny i dyplom, III m. zajął ph. Hendler Juljan z 8-ej Kieleckiej Druż. Harc., osiągając pkt. 68, żeton bronzowy i dyplom, IV m. zajął ph. Pągowski Władysław z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc. pkt. 63, dyplom, V m. zajął ph. Wasilewski Kazimierz z K.· Ch. Mazowsza pkt. 61, dyplom, VI m. zajął ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc. pkt. 60, dyplom.

W konkurencji tej brało udział 21 Instruktorów, Z. H. P., reprezentujących G. K. M. oraz siedem Chorągwi Harcerskich.

Drugą Konkurencją B. 4) odbytą w tym dniu na Strzelnicy Wojskowej było strzelanie jednostkowe *o tytuł „Mistrza Z. H. P." na rok 1929,* z broni

długiej cal. 22, *o nagrodę przechodnią im. byłego Prezesa Rady Ministrów Profesora Dr. Kazimierza Bartla, oraz o nagrodę indywidualną im. Magistratu m. Poznania na odległość 100 mtr,* do tarcz dziesięcio pierścieniowych, 80 cm. ⌀ pole czarne 40 cm. ⌀ — 4 serje z postawy stojącej bez podparcia = 400 pkt. maximum możliwych, w którym to strzelaniu:

I m. zajął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. uzyskując pkt. 344 zdobywając nagrody, żeton złoty i dyplomy.

II m. zajął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej, uzyskując pkt. 338 i zdobywając pamiątkowy żeton srebrny i dyplom. III m. zajął dh. Burakowski Bolesław z 15-ej W. D. H., uzyskując pkt. 327 i zdobywając pamiątkowy żeton bronzowy i dyplom. IV m. zajął dh. Haluza Zbigniew z 1-ej Lwowskiej Druż. Harc., uzyskując pkt. 322 i dyplom. V m. zajął dh. ph. Sawicki Michał z 41-ej W. D. H. uzyskując pkt. 320 i dyplom. VI m. zajął dh. ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej Druż. Harc.. uzyskując pkt. 318 i dyplom.

Konkurencja ta zgrupowała największą ilość strzelców jednostkowych, 41 harcerzy — w tym zauważyć należy znacznie większy udział Instruktorów Zw. Harc. Polsk. niż w roku 1928.

Zeszłoroczny „Mistrz" Dh. Tadeusz Kubalski nie oddał swego tytułu, zdobywając cenną nagrodę im. Protektora I Harc. Zw. Zawodów Strzeleckich poraz drugi i zatrzymując tytuł „Mistrza Strzeleckiego Związku z 1928 r. na rok 1929".

Równocześnie na drugiej strzelnicy małokalibrowej — nasze nieliczne grono harcerskich *„Pistoletowców" ubiegało się o tytuł „Mistrza Z. H. P." z broni krótkiej cal. 22. W konkurencji C. 6) w strzelaniu jednostkowym z broni krótkiej cal. 22 na odległość 50 mtr.* do tarcz 50 x 20 cm. — dwie serje po 10 strzałów = 200 pkt. możliwych *o tytuł „Mistrza Z. H. P." na r. 1929 i nagrodę przechodnią im. harcmistrza Juljana Lucjana Leśniewskiego Kierownika Wydz. Przysp. Wojsk. z Gł. Kwatery Harc.*

I m. osiągnął dh. Kubalski Tadeusz z 15-ej W. D. H. pkt. 125 zdobywając nagrodę żeton złoty i dyplom, II m. osiągnął dh. ph. Unger Ryszard z K. Chor. Kieleckiej pkt. 119 zdobywając żeton srebrny i dyplom, III. m. osiągnął ph. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej D. H. pkt. 57 zdobywając żeton bronzowy i dyplom, IV m. zajął dh. Boye Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 48 zdobywając dyplom, V m. zajął dh. Błażewski Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 27, dyplom, VI m. zajął hm. Dr. Stawecki Józef z G. K. M. pkt. 17, dyplom.

W dniu 18 lipca b.r. na strzelnicy małokalibrowej W.P. Chmielewskiego, odbyły się *zawody „Pocieszenia". O nagrodę ofiarowaną przez druha hm. inż. Olgierda Grzymałowskiego, Sekretarza Generalnego Z.H.P.* strzelało 12 zawodników, *na odległość 50 mtr.* do tarcz 50 x 20 cm. po 10 strzałów = 100 pkt. maximum możliwych z postawy stojącej, z broni długiej dowolnej cal. 22 z pośród których:

I m. zajął dh. Boye Stefan z 15-ej W.D.H. pkt. 95 zdobywając nagrodę i dyplom. II zajął dh. Nogajski Henryk z 1-ej Brodnickiej D.H, pkt. 87, żeton srebrny i dyplom, III zajął dh. Błażewski Stefan z 15-ej W. D. H, pkt, 86, żeton bronzowy i dyplom, IV zajął dh. Wiśniewski Adam z 1-ej Brodnickiej D. H. pkt. 81, dyplom, V zajął dh. Burakowski Stefan z 15-ej W. D. H. pkt. 80, dyplom, VI zajął dh. Osostowicz Mieczysław z 1-ej Lwowskiej D. H. pkt. 78, dyplom.

Zestawiając wyniki z konkurencji strzeleckich, dostępnych dla wszystkich Chorągwi Harcerskich, otrzymamy następującą tabelę:

OGÓLNA KLASYFIKACJA CHORĄGWI HARCERSKICH.

Kol. miejsce	CHORĄGIEW	Konkurencje i punkty									
		A. 1 I gr.	A. 1 II gr.	A. 2	B. 3	B. 4	B. 5 I gr.	B. 5 II gr.	C. 6	E. 9	Suma pkt.
1	Warszawska . . .	4	5+4+3	5	4	6+4+2	10	12	6+3+2	6+4+2	82
2	Kielecka	3	6	6+4	—	5	—	—	5	—	29
3	Poznańska . . .	—	—	—	3+1	—	12	10	—	—	26
4	Pomorska . . .	—	2	3+1	6	1	—	—	4	5+3	25
5	Lwowska	6+5+1	—	—	—	3	—	6	—	1	22
6	Radomska. . . .	—	—	—	2	—	—	8	—	—	10
7	Wileńska	—	—	—	5	—	—	4	—	—	9
8	Wołyńska	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8
9	Mazowiecka . . .	—	—	2	—	—	—	2	—	—	4
10	Włocławska . . .	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
11	Łódzka	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
12	Gł. Kw. Harc. . .	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Razem pkt.	21	21	21	21	21	30	42	21	21	219

Punkty wykazane w ostatniej rubryce są ilościami zdobytemi przez poszczególne Chorągwie na 165 pkt. możliwych.

Chorągwie: Białostocka, Zagraniczna (Gdańsk), Śląska, Krakowska, Lubelska, Płocka, Zagłębiowska oraz Brzeska nie zdobyły ani jednego punktu.

Jak z powyższego zestawienia wynika *nagrodę przechodnią im. Prezesa Rady Ministr. Dr. Kazimierza Świtalskiego — Protektora Zawodów w 1929 r. zdobyła Chorągiew Warszawska,* zdobywając 50% punktów możliwych.

Zwycięstwo swoje Chorągiew bezprzecznie zawdzięcza zawodnikom z 15-ej W.D.H. z druhami: Kubalskim, Boye, Burakowskim, Koczykiem, i Błażewskim na czele, których prawie we wszystkich konkurencjach widzimy na czołowych miejscach.

Zawody zakończyła uroczystość rozdania nagród Zwycięzcom, w dn. 21 lipca 1929 r. w czasie uroczystości zamknięcia Zlotu Harcerzy na Głównym Stadjonie Sportowym, na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.

Zaszczycili uroczystość rozdania nagród: Wice Prezydent m. Poznania Dh. Kiedacz, Przedstawiciel M. S. Wojsk. Mjr. Ed. Pfeiffer, Naczelnik G.K. Harc. Hm. Rp. St. Sedlaczek. Przedstawiciele Wojskowości D,O.K. VII — Poznań, Przedstawiciele Naczelnych Władz Skautowych Państw Zagranicznych biorących udział w Zlocie Narodowym, jak również liczne grono przyjaciół.

Aby zachęcić do starania się o lepsze wyniki na III Harcerskich Związkowych Zawodach Strzeleckich w m. maju 1930 r. w Warszawie, zamieszczam tu oficjalną tabelę.

REKORDY HARCERSKIE STRZELECKIE.

Konkuren. wg. progr. z 1929 i 1928 r.	CHARAKTER STRZELANIA	Rekord z dn. należy do Dh. Dh.	Na możliwych pkt.	Rekord wynosi pkt.	UWAGI
1 I. B. z 1928 r.	Dla Senjorów 100 mtr. br. dł. dowolna z postawy stojącej	z dn. 30.XII.28 r. Skulskiego I Zb. 1WDH.	400	335	Przesiętna serja 84%
2 I. C. z 1928 r.	Dla Instruktorów 200 mtr. br. dł. dowolna z postawy dowolnej	z dn. 30.XII.28 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielce	100	68	68%
3 A. 1) z 1929 r.	Dla Senjorów 100 mtr. z br. dł. wojskowej I gr. mł. post. dowolna	z dn. 16.VII.29 r. Pawłowskiego Ant. z 1 Lwowskiej DH.	200	151	76%
4 A. 1) z 1929 r.	Dla Senjorów 100 mtr. z br. regul. wojsk. II gr. ponad 20-cia z post. dowolnej.	z dn. 16.VII.29 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielce	200	169	85%
5 A. 2) z 1929 r.	Dla Instrukt. 200 mtr. z br. regul. wojsk. z 3-ch postaw: stojąc, klęcząc i leżąc	z dn. 18.VII.29 r. ph. Ungra Ryszarda z K. Ch. Kielce	300	150	50%
6 B. 3 z 1929 r.	Dla Juniorów do lat 16 z br. dł. cal. 22 dowolnej 25 mtr. z post. stojącej	z dn. 29.XII.28 r. Skulskiego II Bohdana z 1 WDH.	200	167	Przeciętna serja 84%
7 B. 4) z 1929 r.	Dla „Mistrza ZHP" 100 mtr. z br. dł. cal. 22 dowol. postawa stojąca	z dn. 30.XII.28 r. Kubalskiego Tadeusza z 15 WDH.	400	349	87%
8 B. 5) z 1929 r.	Zespołowe „Mistrz ZHP" 5 ludzi z br. dł. dow. cal. 22, 50 mtr. postawa stojąca, do lat 16-tu	z dn. 17.VII.29 r. zespół I lotniczej Poznańsk. Dr. Harc.	500	282	56%
9 B. 5) z 1929 r.	Zespołowe „Mistrz ZHP" 5 ludzi z br. dł. dow. cal. 22, 50 mtr. postawa stoj. zespoły starsze	z dn. 17.VII.29 r. zespół 15 WDH.	500	445	89%
10 C. 6) z 1929 r.	Dla „Mistrza ZHP" 50 mtr. z br. krótk. cal. 22 postawa stojąca	z dn. 18.VII.29 r. Kubalski Tadeusz z 15 WDH.	200	125	63%
11 D. 7) z 1929 r.	Strzelanie o tytuł I-go Strzelca Harc. Stolicy—z br. dł. dow. cal. 22, 50 mtr. post. stoj.	z dn. 1.VI.29 r. Boye Stefan z 15 WDH.	200	191	96%
12 D. 8) z 1929 r.	Zespołowe Mistrzostwa Wielkop. Druż. Pozaszkol. br. dł. dowol. 22 cal. 50 mtr. postawa stojąca	z dn. 16.VII.29 r. zespół 1-ej Dr. Poznańskiej im. Bol. Chrobrego.	300	194	65%
13 E. 9) z 1929 r.	„Pocieszenie" br. dł. dowolna, cal. 22, 50 mtr. postawa stojąca	z dn. 18.VII.29 r. Boye Stefan z 15 WDH.	100	95	95%

Wydział Przysposobienia Wojskowego G.K.M. osiągnął jak na drugi rok pracy rezultaty wcale niezłe. Postaram się to wykazać Druhom w cyfrach porównawczych.

Poruszono dziedzinę sportu strzeleckiego w Z. H. P. w roku 1928 w 9 Chorągw. co stanowiło 45%, a zawodnicy na I Zw. Harc. Zawody Strzeleckie przybyli z 17 środowisk.

Obecnie zaś na II Zw. Harc. Zawody Strzeleckich brało udział (15 Chorągwi + Gł. Kw. Harc. + Zagraniczny (Hufiec Gdański) = 17 Chorągwi co stanowi 90% a więc dwa razy tyle co w roku 1928, a zawodnicy strzelali z 54 środowisk; 78 drużyn w ogólnej liczbie 193 strzelców, co w porównaniu z cyfrą 82 zawodników z 24 drużyn z roku 1928, jest znacznym wzrostem stanowiącym o rozroście sportu strzeleckiego wśród drużyn harcerskich.

Posiadane ponadto raporty stwierdzają, że podobnie jak w roku 1928 „Mistrzostwa Eliminacyjne Strzeleckie" odbyły się w 6 Chorągwiach, co przeciętnie licząc po 35 drużyn, biorących udział, da cyfrę dość pokaźną 210 drużyn harcerskich, t. j. około 130—140 środowisk w Polsce.

Pod tym względem w porówaniu z 1928 rokiem stoimy jeszcze w miejscu.

Pragnąc złu zaradzić Wydział P.W. postara się w roku 1929/30 zorganizować w Chorągwiach zawody korespondencyjne, co znacznie się przyczyni do rozszerzenia sportu strzeleckiego w Z.H.P. oraz do więszego i dokładniejszego wyeliminowania lepszych strzelców na zawody centralne związkowe.

Wyniki z zawodów, charakteryzują dokładnie poziom sportu strzeleckiego wśród drużyn harcerskich jako w dalszym ciągu jeszcze b. mierny.

Warszawscy zawodnicy wykazali i w tym roku wobec prowincji dość dobrą klasę i dokazali, że potrafią odnosić zwycięstwa nietylko na własnych strzelnicach, ale i na strzelnicach innych środowisk.

Przy porównywaniu wyczynów poszczególnych naszych strzelań, przy jednakowych wymogach strzelań, dostrzeżemy następujące zmiany:

Konkurencja D 7. Mistrzostwa Stolicy

Odległość 50 mtr. od tarcz 50 x 20 cm. możliwych 200 pkt.

w 1928 r.		w 1929 r.	
1) Kubalski	pkt. 186	1) Boye	pkt. 191
2) Boye	„ 184	2) Jendrall	„ 188
3) Skulski I	„ 181	3) Kubalski	„ 186
10) zawodnik	„ 156	10) zawodnik	„ 163

a więc rekord nasz poprawiony o całych 5 pkt. Dalsi dwaj zawodnicy utrzymali się na wysokości zeszłorocznego rekordu, a pierwszych 10-iu zawodników poprawiło znacznie swoje wyczyny.

Konkurencja B3) strzelanie „Juniorów"

Odległość 25 mtr. do tarcz 30 x 6 cm., możliwych 200 pkt.

w 1928 r.		w 1929 r.	
1) Skulski II	pkt. 167	1) Jakobson	pkt. 161
2) Szpakowski	„ 159	2) Perłowski	„ 159
3) Bitner	„ 139	3) Cezak	„ 157
10) zawodnik	„ 66	10) zawodnik	„ 139

a więc choć rekord nie został poprawiony i wynik pierwszego zawodnika o 6 pkt. opadł; to jednak ogólnie widzimy i tu znaczną poprawę, gdyż ogólnie wyniki grona zawodników znacznie się poprawiły. Dziesiąty zawodnik w porównaniu do dziesiątego strzelca z r. 1928 wybił w tarczach o 73 pkt. więcej co jest b. znacznym postępem.

Konkurencja B 4) o mistrzostwo Z. H. P.

Z broni długiej cal. 22 na 100 mtr. do tarczy 80 x 4o cm. w 4-ch serjach z postawy stojącej.

w 1928 r.		w 1929 r.	
1) Kubalski	pkt. 349	1) Kubalski	pkt. 344
2) Bohdanowicz	„ 337	2) Unger	„ 338
3) Unger	„ 330	3) Burakowski	„ 327
10) zawodnik	„ 240	10) zawodnik	„ 275

Tu więc również, choć rekord nie został poprawiony i wynik pierwszego strzelca opadł o 5 pkt. (u tegoż samego dh. Kubalskiego), to jednak ogólnie wyniki tego strzelania znacznie się poprawiły gdyż dziesiąty zawodnik wybił od swego konkurenta z 1928 r. o 35 pkt. więcej.

Wreszcie porównajmy:

Konkurencje B 5) strzelanie „Mistrzowskich Zespołów Z. H. P. z broni dł. cal. 22 na 50 mtr. — zespół 5 druhów po 10 strzałów do tarcz 50 x 20 cm. z postawy stojącej — zespół maximum 500 pkt.

w 1928 r.

1) zespół	15 W. D. H.	pkt. 436
2) „	1 Brodnick.	„ 323
3) „	5 Poznańsk.	„ 318
4) „	2 Opatowsk.	„ 317
5) „	2 Katowick.	„ 251
6) „	1 Łódzkiej	„ 205

w 1929 r.

1) zespół	15 W. D. H.	pkt. 445
2) „	5 Poznańsk.	„ 371
3) „	2 Opatowsk.	„ 357
4) „	1 Lwowskiej	„ 345
5) „	Cz. 13 Wilensk.	„ 339
6) „	2 Pułtuskiej	„ 319
7) „	1 Brodnickiej	„ 299
8) „	G. K. M.	„ 290
9) „	4 Grodno	„ 281
10) „	1 Gdańskiej	„ 262
11) „	1 Dubno	„ 233

Tu pada nowy rekord o 9 pkt. wyższy od r. 1928 — V zespół z b.r. strzela o 16 pkt. więcej od II zespołu z 1928, a XI zespół tegoroczny strzela o 28 pkt. więcej od VI zespołu z 1928 r.

Konkurencja „Pocieszenia" z br. dł. cal. 22 na 50 mtr. do tarczy 50 x 20 cm. w jednej serji z postawy stojącej:

w 1928 r.		w 1929 r.	
1) Jendrall	pkt. 93	1) Boye	pkt. 95
2) Sawicki	„ 83	2) Nogajski	„ 87
3) Szatkowski	„ 83	3) Błażewski	„ 86
10) zawodnik	„ 71	10) zawodnik	„ 74

Rekord poprawiony. Poprawa wyników bardzo znacznie uwypuklona w tych cyfrach — sama przez się mówi, że harcerze trenują, strzelają systematycznie co, należy się spodziewać, da b. dobre rezultaty w latach następnych.

Pragnąc dać jaknajbardziej szczegółowe sprawozdanie z II Harcerskich Związkowych Zawodów Strzeleckich zamieszczam jeszcze trochę cyfr.

Udział zawodników w liczbach

Ogółem brało udział zawodników: z G.K.M. 8 z Warszawy 26, z Poznania 28, z pozost. Chor. 131. Razem: 193, czyli o 10 więcej z Warszawy; 101 z prowincji = 111 strzelców więcej niż w r. 1928

Harcerzo-konkurencji (w 11 strzelaniach)

Konkurencja	Ilość maximalna	Stan uczestnik.	Czyli %
A 1. I gr.	57	35	61,4
A 1. II „	58	38	65.5
A 2.	58	21	36.2
B 3.	55	27	49,0
B 4.	60	41	68,3
B 5. I gr.	90	20	22,2
B 5. II „	100	65	65,0
C 6.	57	9	15,7
D 7.	53	22	41,5
D 8.	30	18	60,0
E 9.	42	12	28,5
Razem w 1929 r. 11 konkurencji	660	308	46,6%
Wówczac gdy cyfry te w 1928 r. wyglądały następująco:			
7 konkurencyj w 1928 r.	410	180	38,3%

Wystrzelano w 1929 r. na II Harcerskich Zw. Zawodach Strzeleckich: 1) Tarcz: 1208 szt. 2) oddano strzałów przeszło 7850, wówczas gdy w roku 1928 na I-ych zawodach cyfry te wyniosły tarcz 715 szt., strzałów 4800 szt.

Wiek zwycięzców konkurencji:		1928 r.	1929 r.
A 1) „Seniorzy" gr. I, do lat 20, br. dł. wojskowa	100 mtr.	—	19,11 VII/09
A 1) „Seniorzy" gr. II ponad lat 20, br. dł. wojskowa	100 „	19 IV/09	24, 4 II/05
A 2) „Instruktorzy" z br. dł. wojskowej	200 „	23 II/05	24, 4 II/05
B 3) „Juniorzy" do lat 16-stu br. dł. cal. 22	25 „	14 II/14	15, 5 I/14
B 4) „Mistrz Z.H.P.", br. dł. cal. 22	100 „	21 VIII/07	21,10 VIII/07
B 5) „Zespoły" gr. I Młodsze	50 „	—	15,10 VIII/13 prz.
B 5) „Zespoły" gr. II Starsze	50 „	22,5 przec.	23, 3 III/06 prz.
C 6) „Pistoletowcy" c. 22	50 „	—	21,10 VIII/07
D 7) „Mistrz Stolicy" c. 22	50 „	21 VIII/07	23, 3 III/06
D 8) Zespoły m. Poznania, br. dł. cal. 22	50 „	—	22, 6 —/07 prz.
E 9) „Pocieszenia" br. dł. cal. 22	50 „	16 VII/12	23, 3 III/06

Następujący był udział Zawodników według Chorągwi i Środowisk:

L. p.	Chorągiew	Ilość zawodników	Ze środowisk
1	G. K. M.	8	Warszawa.
2	Warszawska	26	Warszawa 1, 5, 15, 17, 35 i 41 DH.
3	Kielecka	5	Kielce, Szczekociny. Pińczów.
4	Poznańska	28	Poznań, Nakło, Pleszew, Leszno.
5	Pomorska	12	Brodnica, Starog, Chełmno, Toruń.
6	Lwowska	9	Lwów 1 i 23 Dr. H.
7	Radomska	11	Radom, Opatów. Ostrowiec.
8	Wileńska	6	Wilno, Cz. 13 Wil. Dr. Harc.
9	Wołyńska	21	Łuck, Włodzimierz, Kowel, Zdołbunów, Dubno, Równo, Ostróg.
10	Mazowiecka	22	Piastów, Pułtusk, Warszawa, Wyszków, Skierniewice, Sokołów, Ostrołęka, Łomża, Pruszków.
11	Włocławska	7	Włocławek 1, 2 i 6 Dr. H.
12	Łódzka	9	Łódź, Zgierz, Piotrków, Pabjanice Łask
13	Białostocka	8	Sokółka, Grodno, Wołkowysk.
14	Gdańska	5	1 Gdańska Dr. H.
15	Śląska	10	Katowice, Nowy-Bytom, Mysłowice, Brzeziny, Niwka, Borunów, Lubliniec, Lipiny, Król. Huta.
16	Krakowska	5	Trzebinia.
17	Lubelska	1	Biała Podlaska.

Razem: Chor. 17, zawodników 193, środowisk 54.

Wykaz zawodników według wieku (rok urodzenia,) którzy brali udział w 1928 r. i w 1929 r. na I i II Harc. Związk. Zaw. Strzel.

Rok urodzenia	Brało udz. zawodn. w 1928 r	Brało udz. zawodn. w 1929 r.	Rok urodzenia	Brało udz. zawodn. w 1928 r.	Brało udz. zawodn. w 1929 r.
			1908	—	18
1917	—	2	1907	5	10
1916	—	8	1906	5	8
1915	1	1	1905	6	9
1914	2	16	1904	3	2
1913	4	21	1903	1	3
1912	7	17	1902	—	5
1911	11	16	1901	1	1
1910	15	26	1900	—	1
1909	11	25	1899	1	1
1908	7	—	1892	2	2
			1887	—	1
Razem do lat 21 zawodników	58	132	Razem ponad 21 lat zawodn.	24	61
	70,8%	68,4%		29,2%	31,6%

Wyniki, cyfry, porównania stwierdzają, iż zawody związkowe, corocznie systematycznie urządzane przyczynią się bezwzględnie do rozpowszechnienia strzelectwa, pobudzą zainteresowanie najszerszych kół harcerzy i będą coroczną próbą wyszkolenia strzeleckiego — wojskowego i małokalibrowego i to nie jednostek, a całych drużyn harcerzy.

Por. J. *LEŚNIEWSKI*, Hm.
Kierownik wydziału P.W. w G. K. M.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, p. o. **Sekretarza Redakcji:** Lech GRABOWSKI (odpowiada za korektę).

Drukarnia „LECH" Warszawa, Koszykowa 33.

kilka gier z „Harców młodzieży polskiej". Sprawy organizacyjne kursu.

II zbiórka: p. 2. Geneza i historja harcerstwa, p. 4. Jak prowadzić gry skautowe (wskazówki i ćwiczenia).

III zbiórka. p. 2. Podstawy etyczne skautingu, p. 4. Patron drużyny (referaty i obiór patrona przez uczestników kursu). Gry skautowe.

IV zbiórka: p. 2. Rys metodyki harcerskiej (stopnie młodzieży), p. 4. Musztra harcerska (cel, zalety, ćwiczenia z laską, rozstawianie namiotu, musztra samarytańska i pionierska).

V zbiórka: p. 2. system zastępowy, p. 4. Wzorowa zbiórka zastępu (gawędy, gry, ćwiczenia).

VI zbiórka: p 2. Układanie pracy w drużynie i zastępach. Przykłady programu pracy, p. 4. Wilczęta — gry wilcząt.

VII zbiórka: p. 2. Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe w Harcerstwie, p. 4. Gry wilcząt. Wzór uroczystości składania przyrzeczenia w drużynie.

VIII zbiórka: p. 2. Kształcenie charakteru. (Wskazówki dla skautmistrzów) gawęda wspólna. p. 4. Konkurs śpiewu i gier między zastępami. Krótki referat któregoś z uczestników kursu i dyskusja.

IX zbiórka: p. 2. Powodzenie w życiu. Praca zarobkowa. Sprawności skautowe. (Wskazówki dla skautmistrzów i Harcerstwo tom II), p. 4. Przykład nauki rzemiosła w drużynie. Organizowanie warsztatów. Przygotowanie do sprawności (krótki referat któregoś z uczestników Kursu).

X zbiórka: p. 2. Obowiązki względem ciała. Higiena wycieczkowa i obozowa. Czystość w myśli, mowie i uczynkach. p. 4. Omówienie próby podharcmistrza.

Oprócz tego uczestnicy Kursu będą mieli pozostawione do wykonania w domu niektóre zadania. Będą także wspólne prace zastępów. Prace te jak też i prace indywidualne i prowadzenie dzienniczków będą punktowane. Zastęp, który zdobędzie największą ilość punktów, będzie ogłoszony za pierwszy.

Wycieczki. I Wycieczka jednodniowa. — Będzie to bieg harcerski zastępów z przeszkodami i ze zleceniami, pozostawionemi do wykonania.

II wycieczka dwudniowa — (sobota i niedziela) z nocowaniem. Będzie to krótki obóz.

opr. A. Wronowski.

WYNIKI KONKURSU G.K.M. Nr. 1.

Z przyczyn od Sądu Konkursu G. K. M. niezależnych nie podaję dotąd wyników. Najbliższe zebranie Sądu odbędzie się 5. b. m. i rezultat będzie podany w grudniowym numerze „Harcmistrza".

(—) *inż. O. Grzymałowski.*
Przewodniczący Sądu Konkursu G. K. M.

Uchwały V. Międzynarodowej Konferencji Skautowej.

Birkenhead 7 — 9 sierpnia 1929 r.

1. Podziękowanie Królowi, Księciu Walji i Księciu of Connaught oraz rządowi.

2. „W imieniu skautów całego świata Konferencja raz jeszcze zapewnia naszego Skauta Naczelnego o szacunku, wdzięczności i przywiązaniu. Konferencja zapewnia go o bezwzględnej lojalności wszystkich skautów i zaręcza, że połączeni uczuciami sympatji i jedności braterskiej zawsze pozostaniemy wiernymi metodom i duchowi, których on jest szanowanym propagatorem i wcieleniem.

Konferencja wyraża swą wielką radość z powodu zaszczytu tak zasłużonego, którego raczył udzielić mu łaskawie Król; odezwało się to echem zadowolenia w sercach wszystkich uczestników Konferencji.

3. Podziękowanie Hubertowi Martinowi i jego sztabowi.

4. Podziękowanie władzom miejskim i członkom komitetu miejscowego, w związku z Dżembori.

5. Podziękowanie naczelnikom państw, wybitnym członkom społeczeństw za popieranie skautów.

6. Podziękowanie działaczom skautowym, zwłaszcza prowadzącym bezpośrednio pracę wychowawczą.

7. Podziękowanie organizatorom Dżembori.

8. Podziękowanie za zapewnienie na Dżembori warunków spełnienia obowiązków religijnych, skierowane do organizatorów i wybitnych przedstawicieli Kościołów.

9. Podziękowanie dla Girl Guides, doktorów i pielęgniarek za szpitalnictwo Dżembori.

10. Podziękowanie prasie.

11. Podziękowanie dla M. Guerin - Desjardins, oficjalnego tłumacza Konferencji.

12. Podziękowanie władzom kolejowym, transportowym i pocztowym.

Na propozycję Komitetu Wniosków, Konferencja powzięła następujące uchwały:

13. „Do Komitetu Międzynarodowego należy ponownie wybrać członków poprzedniego komitetu, z wyjątkiem Lorda Hamptona i Kapitana Teubera, którzy nie życzą sobie ponownego wyboru. Te dwa wolne miejsca mają zająć O. J. Jacobs i Hr. P. Teleki.

14. „Przyjmuje się w zasadzie propozycję Francji, dotyczącą obozowania zagranicą, w szczególności co do należytego zawiadamiania właściwego kraju. Biuro Międzynarodowe ma przygotować odpowiednią formę".

15. „Co się tyczy ułatwień turystycznych, kwater etc., zgodnie z propozycją Węgier, prosi się wszystkie Związki Skautowe, aby dostarczyły Biuru Międzynarodowemu następujących informacyj:

1. Z kim należy się komunikować w tej sprawie.
2. Jakie zniżki są przyznane skautom na kolejach, podawać odsetek normalnej ceny.
3. Jakie obowiązują formalności paszportowe.

Biuro Międzynarodowe przygotuje z tych wiadomości broszurę".

16. (Wniosek Holandji). „Wszystkie związki, organizujące narodowe zloty skautowe, na które zapraszają skautów innych narodów, należy prosić, aby urządzały takie zloty między 15 lipca a 15 sierpnia, jeżeli to możliwe".

17. „Uprzejme zaproszenie Związku Austryjackiego do odbycia w r. 1931 Konferencji w Salzburgu (Austrja) przyjmuje się z tem, że ostatecznie zdecyduje Komitet Międzynarodowy.

18. Międzynarodowy Zlot Starszych Skautów odbędzie się w r. 1931 w Kandersteg, bezpośrednio przed lub po Konferencji Międzynarodowej w Salzburgu.

19. „Przyjmuje się dwa pierwsze zalecenia podane przez delegatów Norwegji w sprawie przyjmowania skautów zagranicznych do drużyn krajowych. Mianowicie: Skaut zagraniczny musi okazać odpowiednie dokumenty z poleceniem od swej pierwszej organizacji". Nowy związek porównywa programy prób na stopnie wymagania przy stopniach starszyzny etc. w obu organizacjach i następnie decyduje, czy skaut zagraniczny ma przejść na nowo próbę, czy nie...

20. Konferencja wyraża opinję, że żadna drużyna obcej narodowości nie powinna być organizowana jak tylko w porozumieniu z Główną Kwaterą kraju, w którym ma powstać. Sformułowanie związanych z tem przepisów przekazano Biuru Międzynarodowemu.

Obecny skład Międzynarodowego Komitetu Skautowego iest następujący:
Major W. de Bonstetten (Szwajcarja), Ks. O. J. Jacobs (Belgja), Major Ebbe Lieberath (Szwecja), Hr. H. Marty (Francja), Sir Alfred Pickford (Anglja), Mr. Frank Presbrey (Ameryka), Mr. Mortimer L. Schiff (Ameryka), Dr. A. B. Svojsik (Czechosłowacja), Hr. P. Teleki (Węgry).

EUGENJUSZ KONOPACKI G. K. M.

Zlot Pionierów w Moskwie.

Atak komunizmu na skauting.

W związku z Międzynarodowym Zlotem Skautowym w Arrowe Park, w Rosji sowieckiej zawrzały gorączkowe przygotowania do manifestacji antyskautowej; władze Kominternu postanowiły zwołać wszechświatowy zlot pionierów do Moskwy w dniach 18 — 28 sierpnia. Zlot ten poprzedziły mniejsze zloty pionierów poszczególnych republik i prowincyj sowieckich. I tak, odbyły się zloty: pionierów czerkieskiej prowincji, pionierów Ukrainy w Charkowie, zloty w Moskwie, Leningradzie, Tyflisie, wszechtatarski zlot pionierów, przyczem ten ostatni był urządzony tak skandalicznie, że Sztab Centralny Zlotu Wszechzwiązkowego powziął uchwałę „o pociągnięciu do odpowiedzialności tych osób, które zlot ten urządziły za niżej wszelkiej krytyki będące przygotowanie zlotu".

Główne podstawy pracy komunistycznych pionierów są następujące: 1) zwalczanie wszelkiej religji, 2) usuwanie z dusz dzieci i młodzieży uczucia miłości ojczyzny i usiłowanie zaszczepienia dzieciom ideałów międzynarodówki komunistycznej; 3) budzenie nienawiści do nie-komunistów, choćby nawet byli proletarjuszami, i wciąganie dzieci do bratobójczej walki klasowej; 4) rozbijanie rodziny chrześcijańskiej i niszczenie wszelkiej moralności; 5) rozbijanie wszelkiej karności i hierarchji, za wyjątkiem karności i hierarchji partji komunistycznej.

Komuniści zaprawiają pionierów do bezpośredniej akcji rewolucyjnej. W sowieckiej książeczce „Pionierzy wsiego mira" (Pionierzy całego świata), wydanej w Moskwie w 1926 r. na str. 11 czytamy:

...„Dziecięce grupy (organizacje) komunistyczne biorą jaknajczynniejszy udział w całej pracy partji komunistycznej i komsomołu (związek młodzieży komunistycznej)..."

W książce bolszewika A. Wołkowa: „Dietskoje kommunisticzeskoje dwiżenje na zapadie", na str. 111 znów mamy tego potwierdzenie:

... W dziecięcym komunistycznym ruchu niema niczego takiego, coby nie było związane z komunizmem, lub nie prowadziło do komunizmu jako celu"...

Cele komunizmu i skautingu są przeciwstawne — stąd nienawiść rządu sowieckiego i Kominternu do ruchu skautowego.

Akcję przeciwko Jamboree skautowemu rozpoczęła prasa sowiecka w szeregu pism, pisząc w sposób tendencyjny i szyderczy o Baden-Powell'u, twórcy skautingu, o samym zlocie i jego programie, oraz o idei skautowej wogóle. Jednocześnie rozwinięto silną akcję przeciwko skautom i zlotowi skautowemu wszędzie tam poza S. S. S. R., gdzie istnieją jaczejki młodzieży komunistycznej.

„Komsomolskaja Prawda" pisze w numerze 171 z dnia 28 lipca b. r. w artykule zatytułowanym... „Jamboree — święto tępogłowej „zmiany".

...W związku z mającym nastąpić Jambo (zlotem) komsomolcy i pionierzy Anglji rozwinęli silną kampanję walki ze skautami dla wykazania ich roli jako następców burżuazji. Komsomoł wydał specjalne pismo Antyskaut, nawołujące dzieci robotników do wstępowania do organizacji pionierów, a ich rodziców — do odbierania swoich dzieci z drużyn skautowych. Mające nastąpić Jambo powinno zwrócić uwagę młodzieży komunistycznej i pionierów całego świata na sposoby walki komunistycznej ze skautingiem i wzmocnienia organizacji pionierów. Wydać zdecydowaną walkę „tępogłowej zmianie" — oto jedno z najważniejszych zadań zakordonowych drużyn Komunistycznej Międzynarodówki Młodzieży".

Posłuszne tym wezwaniom oddziały pionierów, poza S. S. S. R. będące, prowadziły kampanję antyskautową. Z inicjatywy „komitetu", prowadzącego kampanję przeciwko odbywającemu się zlotowi organizacyj młodzieży skautowej, wysłano do S. S. S. R. jedenastu komsomolców na zlot pionierów. Poza Anglją także w Ameryce urządzono krzykliwą demonstrację skautom, wyjeżdżającym na Jamboree, i odwrotnie — życzliwą manifestację pionierom, jadącym na zlot pionierów do Moskwy — przyczem w obu wypadkach interwenjowała policja, przywódcę manifestantów Harry'ego Ajzmana, żyda, osadzając w areszcie.

Ze zbliżaniem się terminu zlotu pionierów kampanja w prasie sowieckiej przeciwko Jamboree nie ustawała.

N. Krupskaja (wdowa po Leninie) pisze w artykule wstępnym Nr. 182 Komsomolskiej Prawdy z dn. 10.8.29:

...Musimy wychowywać chłopców na bojowników socjalizmu, umiejących walczyć i bronią i słowami i umiejętnością przekonywania. Pole walki będzie się zmieniało, walka będzie przyjmować coraz bardziej międzynarodowy charakter. Musimy zarazić dzieci tem przekonaniem i tą energją, z którą nasze pokolenie walczyło o socjalizm. Chłopcy powinni sobie przyswoić doświadczenie międzynarodowej walki klasy robotniczej. Zlot pionierów powinien być — ogniwem w budowie socjalizmu".

Prawie jednocześnie to samo pismo wypowiaadło się, „...że należy zmobilizować 50,000 lepszych komsomolców do roboty w charakterze kierowników nowych drużyn, przeprowadzić tę mobilizację należy łącznie z partyjnemi jaczejkami. Osobno wydzielić robotników, fornali, biedotę, skrupulatnie kontrolując ich polityczne wyrobienie i stałość".

Propagandę pionierstwa miały szerzyć hasła wszechzwiązkowego zlotu pionierów.

Oto kilka tych haseł:

1. Wszechzw. zlot pionierów — to bojowy przegląd frontu komunistycznego wychowywania dzieci. Wzmacniajcie pozycje tego frontu!

2. Dla dzieci proletarjackiego państwa przyszłość — to socjalizm. Wychowywamy nowe pokolenia bojowników za socjalistyczną wspólnotę!

3. Dzieci proletarjackiej rewolucji urodzone są do walki o zwycięstwo światowej rewolucji!

4. Nasze dzieci razem z ojcami na barykadach walk klasowych wysoko trzymają sztandar światowej rewolucji! Wzmocnijmy w dzieciach międzynarodową solidarność!

5. Organizacja pionierów — to leninowska szkoła komunistycznego wychowania proletarjackich dzieci. Umocnijmy drużyny pionierów! Podwójmy szeregi organizacji pionierów!

Zlot wszechświatowy w Moskwie, trwający od 18 do 28 sierpnia, zgromadził ogółem 6515 uczestników. Z tego z Rosji właściwej — 4687, z Ukrainy — 954, z Zakaukazu — 479, z Białorusi— 210, z Uzbekistanu — 100, z Turkiestanu — 85. Uczestników zagranicznych było razem 56. Najwięcej Niemców (15) i Anglików (12), pozatem po kilku z Ameryki, Norwegji, Chin itd.

Przy otwarciu zlotu J. Unszlicht, żyd, komisarz wojny w S. S. S. R., powiedział:

„Młody pionier wie, że jesteśmy okrążeni śmiertelnymi wrogami, przygotowującymi wojnę przeciwko Związkowi Sowietów. Młody pionier przygotowuje się do czynnego udziału w wielkiej walce za oswobodzenie pracujących od kapitalistycznego ucisku. Młody pionier uczy się celnie strzelać, znosić trudy i niewygody; rozwija w sobie siłę zręczności, hart, poznaje formy wojskowe, przyswaja wiedzę wojskową. Młody pionier gotów jest oddać wszystkie swoje siły, swoje życie za dzieło socjalizmu; on tak nieustraszenie i nieustępliwie będzie walczyć z wrogami rewolucji, jak walczyła i walczy o zwycięstwo socjalizmu „stara gwardja".

Międzynarodowa konferencja dzieci proletarjatu.

Program zlotu, poza olbrzymim mityngiem, „spartakjadą", zwiedzaniem Moskwy itd., obejmował także „Międzynarodową konferencję dzieci proletarjatu".

Celem konferencji było:

...wezwanie dzieci całego świata do zjednoczenia pod sztandarami Komunistycznej Międzynarodówki Młodzieży dla ostatecznej walki z burżuazją i socjalizmem, przeciw groźbie wojny imperjalistycznej, w celu obrony S. S. S. R.".

W prezydjum konferencji zasiedli komuniści: Bela Kuhn (żyd), Krupskaja, Helc (żyd), Ernst, Jackson, Joppe (żyd) i in.

Wśród przemówień powitalnych delegat angielski Paul oświadczył:

...„prowadzimy zaciętą walkę ze skautami... stwarzamy antyskautowe komitety, zwołujemy konferencje, na których pionierzy wyjaśniają, dlaczego skauci są wrogami robotników i ich dzieci. Kiedy zaś nasza delegacja wróci do Anglji, to potrafi ona jeszcze bardziej wzmocnić naszą walkę przeciw skautingowi. My potrafimy

przyciągnąć w swoje szeregi znacznie więcej dzieci proletarjuszy, niż dotąd. Precz z brytyjskim imperjalizmem, precz ze skautową bandą!"

Wynikiem przemówienia pioniera z Ameryki było wybranie Harry'ego Ajzmana na członka honorowego prezydjum konferencji.

Delegat chińskich pionierów oświadczył, że w Chinach do przewrotu było 170.000 pionierów, którzy wiedli zaciętą walkę na barykadach chińskiej rewolucji, a obecnie współpracują z partją komunistyczną. Tow. Bela Kuhn. oświadczył, że pierwszem zadaniem pionierów jest nauczenie się prowadzenia prawdziwej walki klasowej: „walcząc, uczcie się — i ucząc się — walczcie!"

Po dwudniowych pracach konferencja uchwaliła szereg wniosków:

1. Zwrócić się z wezwaniem do dzieci S. S. S. R.
2. Świętować „tydzień dzieci" w dniach od 18 do 25 sierpnia każdego roku — ku uczczeniu zlotu pionierów.
3. Prosić Centr. Komitet Wykonawczy (rząd) S. S. S. R. o przyjście z pomocą niezamożnym pionierom.
4. Przeprowadzić na wiosnę 1930 r. manewry pionierów S. S. S. R.
5. Wysłać telegram protestacyjny przeciwko aresztowaniu ameryk. pioniera H. Ajzmana.

Na zakończenie zlotu w obecności wszystkich uczestników i licznych widzów, pionierzy powtórzyli za tow. J a r o s ł a w s k i m (żyd Gubelman) słowa przyrzeczenia:

...„Ja, młody pionier Związku Sowieckich Socjalistycznych Republik, w obliczu swoich towarzyszy, uroczyście obiecuję że będę nieustępliwie bronić klasy robotniczej w jej walce za oswobodzenie robotników i chłopów całego świata, będę dokładnie i bez uchylenia się wypełniać przykazania Lenina".

* * *

Antyskautowe manifestacje, jakiemi były dnie zlotu pionierów w Moskwie, ujawniły jeszcze raz rozkładowe metody akcji komunistycznej, dążącej do opanowania młodzieży i dzieci całego świata: metody walki z Bogiem, walki o wyrzeczenie się własnej ojczyzny, walki klasowej z bliźnim, opartej na nienawiści do wszystkiego, co jest piękne, czyste i moralne.

KOMUNIKAT GŁÓWNEJ KWATERY ŻEŃSKIEJ Z DNIA 28.XI 1928. Nr. 3.

Główna kwatera Żeńska podaje do wiadomości, że instruktorki poznańskie przysłały poprawki do dwuch pierwszych uchwał Konferencji w Zwardoniu. Poniżej podajemy uchwały wraz z poprawkami (Poprawki podane są w gwiazdkach)

I. Rozumiejąc przez religijność p r z e ś w i a d c z e n i e o istnieniu Boga, stosunek miłości do Boga, jako najwyższego dobra i prawdy, dążność do regulowania swych czynów w/g nadprzyrodzonych kryterjów dobra i zła, dażność do ciągłego doskonalenia się duszy, Konferencja stwierdza:

1. religijność jest istotną treścią ideologji Harcerstwa,
2. etyka chrześcijańska jest podstawą prawa harcerskiego,
3. metody wychowawcze Harcerstwa nietylko kształcą dyspozycje duchowe młodzieży, lecz celowo zmierzają do wytworzenia religijnej postawy duchowej w myśl ideałów chrześcijańskich.
4.* Harcerstwo nakłada na swych członków obowiązek spełniania praktyk religijnych danego wyznania.*

Konferencja stwierdza, że religijność człowieka wtedy jest istotnie trwałą i mocną, jeśli znajduje wyraz w wyznaniu, określającem całokształt dogmatów i przepisów etycznych. Przynależność harcerki do tego lub innego wyznania nie wchodzi w kompetencje harcerstwa.

* Z.H.P. jako całość opiera się na etyce katolickiej. *

II. Konferencja stwierdza, że służba *narodowi i państwa, jako jego wyrazowi,* obowiązuje harcerki zawsze i wszędzie zupełnie niezależnie od kierunku reprezentowanego przez Rząd. Młodzież harcerska winna wzrastać w atmosferze zaufania do władz państwowych, w poczuciu wiary w siły państwa, w pragnieniu prac dla jego dobra.

Jesteśmy przekonane, że gdyby instruktorki poznańskie brały udział w ustaleniu uchwał Zwardońskich doszłybyśmy do uzgodnienia naszych opinji.

Z wydawnictw.

Organizacja Węgierskich Skautów wydała ładny **album skautowy** z rysunkami skauta-artysty Martona. Rysunki przedstawiają różne typy skautowe ze zlotów węgierskiego, szwedzkiego i międzynarodowego morskiego. Napisy pod rysunkami podane są w 4 językach: francuskim, angielskim, węgierskim i niemieckim. sie sztuka. — Serja osiem różnych kart. Przy zamówieniach większych także 25% rabatu.

Zamówienia należy kierować bezpośrednio:
Magyar Földrajzi Intezet, V. Ujpesti rakpart 2, Budapest.

Tam można też nabywać pocztówki skautowe — po 1 pensie sztuka. — Serja osiem różnych kart. Przy zamówieniach także 25% rabatu.

T. S.

Poradnik w sprawach nauczania i wychowania oraz administracji w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich, nakł. Ministerstwa W. R. i O. P., Warszawa 1929, Skł. gł. Książnica - Atlas TNSW, 180 × 11, Nr. 52.

Poradnik będzie wychodził nieperjodycznie, w miarę nagromadzenia się materjału. Zeszyt I zawiera prace: „organizacja pracowni biologicznej w szkołach średnich", „organizacja ćwiczeń biologicznych w szk. śr.", oraz spis książek p. t. „podręczna bibljoteka pedagogiczna dla dyrektorów i wychowawców szkół śr. ogólnokszt. i zakładów kształcenia nauczycieli". Zwłaszcza tę bibliografję polecam uwadze harcmistrzów.

„Przegląd Strzelecki i Łuczniczy" w zeszycie 11, podaje szereg artykułów dotyczących Harcerstwa. Kpt. Cz. Żelazny z P. Urzędu W. F. i P. W. p. t. „Owoce wytrwałej pracy" omawia II Związkowe Zawody Strzeleckie na tle strzelectwa w Z. H. P. wogóle, Ph. Z. Brzeski pisze o „Łucznictwie na Jamboree", Z. Łotocki o II Narodowych Zawodach Łuczniczych, organizowanych przed Główną Kwaterę, w których Z. H. P. zajął druge miejsce w ogólnej klasyfikacji. Mamy dalej wiadomość o zawodach „o plakietę P. W." gdzie również reprezentacja Z. H. P. zajęła II miejsce, a dh Jan Jendrach uzyskał 197 punktów na 200 możliwych), o Harc. Zaw. Kieleckich w Szczekocinach, w Chorągwi Wileńskiej, oraz o zawodach Łuczniczych w Warszawie.

„Przegląd" podaje 9 fotografij dotyczących strzelectwa i łucznictwa w Z. H. P.

Zachęcamy do prenumeraty i czytania „Przeglądu".

K r o n i k a.

Delegacja Związku u J. E. Księdza Prymasa. W dniu 6 listopada r. b. została przyjęta przez Jego Eminencję Księdza Kardynała Prymasa Augusta Hlonda delegacja Związku Harcerstwa Polskiego w osobach: Księdza D-ra Jana Mauersbergera i inż. Olgierda Grzymałowskiego, która w imieniu Naczelnej Rady Harcerskiej złożyła podziękowanie za Jego serdeczną troskę o ducha Harcerstwa, wyrażoną w liście Księdza Prymasa, drukowanym w Nr. 3 „Strażnicy Harcerskiej" i zapewniła, że wedle jej najgłębszego przekonania nic bezpośrednio religijnemu duchowi Harcerstwa nie zagraża i że będzie ona czuwała zawsze nad zabezpieczeniem młodzieży harcerskiej zdrowego i swobodnego rozwoju w wiernej służbie Bogu i Ojczyźnie.

Jego Eminencja podkreślił, że drogie jest Mu nasze Harcerstwo, lecz widzi niebezpieczeństwo, idące zewnątrz i przed tym niebezpieczeństwem ostrzega młodzież, tak jak ostrzegał społeczeństwo — wierzy, że Ks. Przewodniczący i że władze harcerskie, do których ma pełne zaufanie, otoczą opieką młodzież.

Na zakończenie Jego Eminencja udzielił Błogosławieństwa.

Echo wyprawy na Dżembo. Ksiądz Przewodniczący otrzymał list prywatnego sekretarza Księcia Walji, datowany 7 pazdziernika w St. James Palace tej treści: „Drogi Panie, Książe Walji polecił mi złożyć Panu szczere podziękowanie za list, otrzymany od Skautów Polskich, którzy brali udział w Światowem Dżembori w sierpniu.

„Jego Królewska Wysokość z przyjemnością dowiaduje się o tem, że byli oni zadowoleni ze swego pobytu w Anglji i wywożą z sobą radosne wspomnienia z Arrowe Park".

Mistrzostwa Strzeleckie Chorągwi Wileńskiej Z. H. P. K. Ch. Wilno zorganizowała w dniu 13 paźdz. na improwizowanej strzelnicy na Górze Boufałowej w Wilnie jesienne zawody strzeleckie z broni małokalibrowej o „Mistrzostwo Męskiej Chorągwi Wileńskiej w roku 1929".

Zawody odbyły się w 2-ch grupach: młodszych do lat 16-tu, strzelanie na 25 mtr. i starszych powyżej lat 16-tu, strzelanie na 50 mtr.

Do zawodów stanęło pięć zespołów w grupie starszych i dwa zespoły w grupie młodszych, ogółem 35 zawodników.

W zawodach zespołowych zajęły czołowe miejsca:

a) w grupie starszych (strzelanie na 50 mtr.) maximum 500 pkt. 1 m. 7 Wileńska Drużyna Harcerska im. J. Jasińskiego pkt. 325. II m. Litewska Gromada 2 Wileńskiej Drużyny Próbnej pkt. 311; III m. Czarna Trzynastka Wileńska pkt. 306.

b) w grupie młodszych (strzelanie na 25 mtr.) maximum 500 pkt.: I m. Czarna Trzynastka Wileńska pkt. 238; II m. Litewska Gromada 2 Wileńskiej Drużyny Próbnej pkt. 137.

W zawodach jednostkowych zajęli czołowe miejsca:

c) w grupie starszych (strzelanie na 50 mtr.) maximum 100 pkt.: I m. ph. Wasilewski A. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 84; II m. dh. Narkowicz S. z Litewskiej Gromady 2 Wil. D. H. pkt. 74;

d) w grupie młodszych (strzelanie na 25 m.) max. 100 pkt.: I m. dh. Perłowski A. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 78; II m. dh. Oświęcimski J. z Czarnej Trzynastki Wil. pkt. 71.

Wyniki wcale niezłe. Jak więc widzimy na czoło Chorągwi Wileńskiej wysuwają się strzelcy z Czarnej Trzynastki Wileńskiej. Systematyczna praca prowadzona w drużynach tejże Chorągwi na polu strzelectwa pozwoli im na wybicie się na czołowe miejsca zawodników Związku Harcerstwa Polskiego.

Komendzie Chorągwi życzymy, aby znalazła się na czele założycieli Miejscowych Klubów i Stowarzyszeń Małokalibrowców Wileńskiego Okręgu Strzeleckiego.

J. Leśniewski por. hm.

KONKURS GŁÓWNEJ KWATERY Nr. 3.

Biorący udział w konkursie mają do 31 grudnia b. r. nadesłać:

a) Program zbiórki zimowej całej drużyny i jednego zastępu w izbie.

b) Rozważania na temat „Harcerstwo jest militarystyczne. Patrzcie na jego udział w wojnie, na udział w przysposobieniu wojskowem".

Do odpowiedzi oznaczonej godłem, nie podpisanej, należy dołączyć zalepioną kopertę z nazwiskiem i dokładnym adresem autora, kopertę na wierzchu naznaczyć tem samem godłem, co odpowiedź.

Adresować: Warszawa, Al. Ujazdowska 37 — 12, Główna Kwatera M., konkurs.

Najlepsze trzy odpowiedzi otrzymują:

1) egzemplarz "Wskazówki dla skautmistrzów" z autografem Naczelnika G. K., 2) „Rocznik Harcerski 1928" oprawny, 3) książkę Stojanowskiego „Metodyka prawa harcerskiego".

Sąd konkursowy stanowić będą harcmistrze, zaproszeni z Głównej Kwatery oraz z Chorągwi Warszawskiej i Mazowieckiej.

OD REDAKTORA.

Druhny drużynowe i hufcowe, druhów drużynowych i hufcowych proszę o nadsyłanie krótkich wiadomości o pracy środowisk, które prowadzą. Przecież macie z pewnością wiele doświadczeń, spostrzeżeń, pomysłów, któremi trzeba, byście się dzielili z innymi.

Pamiętajcie tylko zawsze co do formy:
pisać na jednej stronie papieru,
zostawiać z boku margines,
pisać czytelnie nie zanadto małemi literami,
podpisywać się wyraźnie i podawać adres;
co do treści zaś:
lepsza jedna krótka notatka o grze, ćwiczeniu, konkretnym dobrym uczynku, wypróbowanym programie pracy — od wielu długich ogólnikowych artykulisk „na czasie", „w ważnej sprawie" i t. p.

Prenumerata kwart. zł. 3.50 wraz z przes. poczt. Numer niniejszy zł. 1.00. Konto P. K. O. Nr. 536.

Redakcja „Harmistrza" prosi o przysyłanie artykułów, wzmianek sprawozdawczych, opisów gier i ćwiczeń, sprawozdań z książek i t. d. Numer zamykamy 10 poprzedniego miesiąca.

Rękopisy bez podpisu i adresu autora nie będą przez Redakcję uwzględniane.—Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **P. o. Sekretarza Redakcji:** Lech GRABOWSKI (odpowiedzialny za korektę).
Nakład i Administracja: Warszawa, Trauguta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Telefon 145-54. Konto P K.O. 536.

Druk. „LECH", Warszawa, Koszykowa 33.